

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 28-29 kwietnia 2016 r. na kierunku *zdrowie publiczne* prowadzonym w ramach obszaru: *nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz nauk społecznych* na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej (studia I i II stopnia) i niestacjonarnej (studia II stopnia) na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab.n.med. Małgorzata Krawczyk-Kuliś - członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Piotr Kurnatowski – ekspert PKA
2. dr hab. Grażyna Iwanowicz-Palus – ekspert PKA
3. mgr Beata Sejdak- ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
4. Żaneta Komoś - ekspert ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *zdrowie publiczne* prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz *trzeci* oceniała jakość kształcenia na w/w. kierunku w związku z wpływem okresu obowiązywania oceny pozytywnej, wyrażonej Uchwałą Prezydium PKA nr 338/2010 z dn. 14.04.2010 r. Stwierdzone wówczas uchybienia dotyczyły głównie akt osobowych studentów, w tym sposobu prowadzenia dokumentacji z procesu rekrutacji oraz dyplomowania. Wydziałowi Nauk o Zdrowiu zalecono także uzupełnienie składu Rady Wydziału o przedstawicieli studentów. W toku wizytacji przedstawiono informację, iż Uczelnia ustosunkowała się do wskazanych zarzutów poprzez podjęcie działań mających na celu ich usunięcie.

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem Samooceny

przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, przedstawicielem Biura Karier, Komisją Programową, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki i wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono także hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. Ponadto Zespół PKA dokonał przeglądu prac etapowych i dyplomowych oraz przedłożonej do wglądu dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu poinformowała władze Uczelni i Jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu

kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia

warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów zdrowie publiczne zakłada prowadzenie studiów pierwszego stopnia w formie stacjonarnej i stopnia drugiego w formie stacjonarnej jak i niestacjonarnej na studiach o profilu ogólnoakademickim. Program studiów uwzględniający realizację zakładanych efektów kształcenia pozwalających rozwiązywać problemy zdrowotne populacji są zgodne z misją i strategią Uczelni zatwierdzonej Uchwałą Nr 54/2012 Senatu UMB z dnia 24.06.2014 w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2013-2020. Misją Uczelni jest: „*stałe podnoszenie wiedzy medycznej, farmaceutycznej oraz w zakresie zdrowia publicznego w celu świadczenia najlepszej opieki zdrowotnej*”. Odbywa się to poprzez prowadzenie działalności dydaktycznej i naukowej. Główne zadania Uczelni to kształcenie studentów i ich przygotowanie do wykonywania zawodów po ukończeniu 12 kierunków studiów, w tym kierunek Zdrowie publiczne, oraz prowadzenie badań naukowych, współdziałanie w rozwoju cywilizacyjnym i kulturalnym regionu, wprowadzenie i utrzymanie standardów medycznych obowiązujących w zjednoczonej Europie. *Misja Uczelni* za pierwszy cel *Działalności Dydaktycznej* wymienia: *Poprawę jakości kształcenia na bazie Uchwały Senatu w sprawie Uczelnianego Systemu ds. Jakości Kształcenia*

.W procesie ustalania koncepcji kształcenia brali udział interesariusze wewnątrzni, nauczyciele akademicy i studenci oraz interesariusze zewnętrzni, przedstawiciele współpracujących z Wydziałem instytucji regionalnych. Koncepcja kształcenia zakłada osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów kształcenia na najwyższym poziomie, w oparciu o realizację na Wydziale Nauk o Zdrowiu polityki jakości zawartej w Strategii Rozwoju Wydziału na lata 2012-2016. Do koncepcji kształcenia dostosowano efekty kierunkowe dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego* i odniesiono je do realizowania takich zagadnień jak: zarządzanie i kierowanie, profilaktyka chorób i promocja zdrowia oraz polityka zdrowotna. Opracowany program kształcenia na kierunku zdrowie publiczne obejmuje nabycie określonej wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kształtowanie właściwych postaw przyszłego pracownika ochrony zdrowia wobec problemów zdrowia w wymiarze populacyjnym. Uczelnia wychodząc z samej istoty międzyobszarowego statusu zdrowia publicznego przyjęła koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku w zakresie teorii i praktyki uwzględniającą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które umożliwią inicjowanie, planowanie, wdrażanie oraz ewaluację działań mających na celu poprawę stanu zdrowia populacji oraz zwiększenie efektywności podejmowanych decyzji dotyczących zdrowia we wszystkich obszarach życia społecznego oraz na wszystkich szczeblach funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. Absolwenci stopnia I przygotowywani są do pełnienia funkcji wykonawczych, natomiast absolwenci stopnia II przygotowywani są do pełnienia funkcji kierowniczych.

W koncepcji kształcenia na kierunku zdrowie publiczne Uczelnia uwzględniła przyjęcie Krajowych Ram Kwalifikacji, co umożliwi umiędzynarodowienie procesu kształcenia oraz korzystała ze wzorców kształcenia renomowanych szkół zdrowia publicznego. Realizacja zaplanowanego programu kształcenia odbywa się poprzez prowadzenie działalności dydaktycznej w powiązaniu z prowadzoną na Wydziale działalnością naukową. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk medycznych w dyscyplinie medycyna, uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk o zdrowiu, uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny, uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w zakresie nauk o zdrowiu oraz uprawnienia do prowadzenia studiów doktoranckich. Wydział dysponuje profesjonalną kadrą naukowo – dydaktyczną, która zapewnia wysoki standard nauczania i stanowi środowisko opiniotwórcze dla potrzeb regionu oraz jest aktywnym centrum edukacji. Na Uczelni działają koła naukowe i organizacje studenckie, w ramach których studenci prowadzą badania naukowe, zdobywają praktyczne umiejętności, biorą udział w konferencjach naukowych oraz rozwijają swoje zainteresowania. Centrum Badań Innowacyjnych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku zyskało status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW). Wydział Nauk o Zdrowiu otrzymał kategorię A zajmując wysoką pozycję w rankingu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oceny potencjału naukowego jednostek.

1.2.

Plany rozwoju kierunku zdrowie publiczne wynikają z planów rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB. Uwzględniają przygotowanie studentów do zmieniających się warunków zewnętrznych, w tym zwiększającej się roli promocji zdrowia i profilaktyki chorób: nowej koncepcji rozwiązywania problemów zdrowia mieszkańców Polski opartej na dowodach naukowych zdrowia publicznego, między innymi przejawiającej się w regulacjach ustawowych - *Ustawa o zdrowiu publicznym*, tworzeniu map potrzeb zdrowotnych jako strategii krajowej i regionalnej opartej głównie na promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej oraz profilaktyce chorób. Uczelnia prowadzi analizy rynku m.in. współpracując z pracodawcami oraz pozyskując informacje zwrotne od absolwentów. Plany rozwoju

przewidują dostosowanie oferty dydaktycznej na studiach I i II stopnia do oczekiwań interesariuszy zewnętrznych, uwzględniane są potrzeby lokalnego rynku pracy. W Uczelni realizowany jest kolejny 16 cykl kształcenia na kierunku zdrowie publiczne, studia I stopnia. Zatem kształcenie jest ustabilizowane w realiach regionu i kraju odnośnie strony dydaktycznej i naukowej. Potrzeby lokalnego rynku identyfikowane są głównie w wyniku współpracy z 5 interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi sektor publiczny i niepubliczny, pełniącymi funkcje: Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarnoepidemiologicznej, Dyrektor Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego, członek Zarządu Województwa Podlaskiego nadzorujący Departament Zdrowia, Kierownik Oddziału Zdrowia Publicznego Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, Prezes Zarządu Łomżyńskiego Centrum Medycznego. Od kilkunastu lat potrzeby z zakresu zdrowia publicznego w województwie są określane przez Kierownika Zakładu Zdrowia Publicznego, który jest konsultantem w dziedzinie Zdrowia publicznego w woj. podlaskim. Ponadto jeden z adiunktów Zakładu Zdrowia publicznego jest kierownikiem Sekcji Zdrowia Publicznego Urzędu Marszałkowskiego. Udział interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu kształcenia na kierunku zdrowie publiczne dotyczy programu studiów I i II stopnia na poziomie kontaktów roboczych i udziale w formalnym zatwierdzeniu programu na jednej z rad Wydziału, oraz kreowaniu polityki zatrudnieniowej w docelowych jednostkach dla absolwentów tego kierunku. Aktualny program kształcenia na kierunku zdrowie publiczne jest optymalny dla regionu, który nie ma dużo zróżnicowanych potrzeb i ofert. Profil ogólnoakademicki jest optymalny dla regionu ponieważ przygotowuje absolwentów do każdej sytuacji pojawiających się potrzeb zatrudnienia specjalistów z zakresu zdrowia publicznego. Praktyka wąskich specjalizacji na poziomie studiów I stopnia w jednej ze szkół w regionie nie sprawdziła się. W zakresie dostosowania się do nowych potrzeb polityki zdrowotnej (mapy potrzeb zdrowotnych) na studiach II stopnia realizowane są zajęcia w zakresie oceniania sytuacji zdrowotnej i szacowania potrzeb zdrowotnych, planowane jest ograniczenie zajęć z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych w związku z przejściem na system budżetowy opieki zdrowotnej. W odniesieniu do *Ustawy o Zdrowiu publicznym* rozbudowany został zakres tematyczny związany z promocją zdrowia i profilaktyką chorób.

Bardzo wymiernym działaniem ze strony Uczelni jest uwzględnienie wniosków studentów dotyczących pomocy przy poszukiwaniu pracy, w czym uczestniczy Biuro Karier. Kierunek kształcenia I i II stopnia dostosowywany jest do aktualnych miejsc pracy i przyszłych zapotrzebowań zgłaszanych do Biura Karier w Uczelni.

1.3.

Uczelnia przyporządkowała oceniany kierunek studiów zdrowie publiczne do dwóch obszarów kształcenia: obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz wskazała dziedzinę nauk medycznych, dyscyplina - medycyna i dziedzinę nauk o zdrowiu, a także obszar nauk społecznych – dziedzina nauk społecznych, dyscyplina – socjologia i dziedzina nauk prawnych – dyscyplina – prawo, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku (Uchwała Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały nr 74/2015 z dnia 29.06.2015 r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia na poszczególne kierunki studiów na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku obowiązujących w cyklach kształcenia rozpoczynających się w roku akademickim 2015/2016). Takie przyporządkowanie ocenianego kierunku jest prawidłowe. Efekty kierunkowe na kształceniu I stopnia to 34 efekty wiedzy, 36 efektów umiejętności i 13 efektów kompetencji. Wszystkie ww. efekty, tj. 100% ma odniesienie do *obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej*, oraz 71% ww. efektów ma dodatkowe odniesienie do *obszaru nauk społecznych*. Przykładowo: efekt

kierunkowy K-U24 o treściach: *Identyfikuje czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa* ma odniesienie do efektów obszarowych: M1-U10, S1A-U01, S1A-U07; natomiast K-W03 o treściach *Zna główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski i społeczeństwa lokalnego* ma odniesienie do efektów obszarowych: M1_W03. Zatem 71% efektów kierunkowych ma odniesienia dwuobszarowe, a 29 % ma tylko odniesienie do *obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej*.

Efekty kierunkowe II stopnia to: 37 efektów wiedzy, 26 efekty umiejętności i 11 efektów kompetencji. Wszystkie ww. efekty, tj. 100% ma odniesienie do *obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej*, oraz 82% ww. efektów ma dodatkowe odniesienie do *obszaru nauk społecznych*. Zatem 82% efektów kierunkowych ma odniesienia dwuobszarowe, a 18 % ma odniesienie tylko do *obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej*.

1.4.

Aktualnie realizowane efekty kształcenia dla kierunku Zdrowie publiczne zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku nr 74/2015 z dnia 29.06.2015. Efekty te są spójne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Program kształcenia wraz z przypisanymi efektami kształcenia został pozytywnie zaopiniowany przez Parlament Samorządu Studenckiego UM w Białymstoku w dniu 22.06.2015.

Plany i programy studiów dla ocenianego kierunku na bieżący rok akademicki zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału w dniu 22.06.2015 r. uchwałami Nr 108/2015 i Nr 109/2015.

Program dla I stopnia studiów zawiera efekty kształcenia w zakresie wiedzy - 34, umiejętności - 36 i kompetencji społecznych - 13, zaś dla II stopnia odpowiednio 37, 26 i 11 - mające odniesienie do obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz obszaru nauk społecznych. Efekty kierunkowe, którymi posługuje się Uczelnia podczas realizacji koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku sformułowane są jasno i zrozumiale, co pozwala stworzyć system ich weryfikacji. W związku z profilem ogólnoakademickim kształcenia na kierunku Zdrowie publiczne efekty kierunkowe zawierają treści nauczania, na bazie których punktacja ECTS przedmiotów mających związek z działalnością naukową kadry nauczającej przekracza 50% całkowitej puli studiów, co studentów I stopnia umożliwia przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze takie jak: formułowanie i analiza problemu badawczego, dobór adekwatnych metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników; natomiast studentom II stopnia umożliwia udział w prowadzeniu badań i bezpośrednim wykonywaniu prac badawczych.

Występuje poprawne powiązanie wybranych przez Uczelnię efektów *obszaru kształcenia nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej oraz obszaru nauk społecznych* (opublikowanych w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*) do których został przyporządkowany I i II stopień kierunku Zdrowie publiczne z jego koncepcją kształcenia.

Stwierdza się spójność kierunkowych efektów kształcenia określonych dla ocenianego I i II stopnia kierunku Zdrowie publiczne z wybranymi efektami kształcenia dla obu obszarów kształcenia, do których kierunek ten został przyporządkowany. Spójność ta polega na spójności treści kierunkowych efektów kształcenia określonych dla ocenianego I i II stopnia kierunku Zdrowie publiczne z treściami wybranych efektów kształcenia I i II stopnia obu obszarów kształcenia.

Występuje spójności na poziomie zależności efekt kierunkowy a efekt przedmiotu w zakresie treści spójności tych efektów, a zatem istnieje możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku I i II stopnia Zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim.

Program kształcenia stwarza możliwość osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia poprzez realizację efektów przedmiotowych i treści programowych przedmiotów spójnych z przyjętymi

efektami kierunkowymi. W *Treściach programowych* przedmiotów uwzględniona jest wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w stopniu umożliwiającym uzyskanie przez studentów przygotowanie i uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu w branżach odpowiadających zakresowi działalności absolwenta pierwszego stopnia kierunku Zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim.

Zgodność efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi studiów I i II stopnia potwierdzają Sylabusy poszczególnych przedmiotów, które ponadto obejmują dobór adekwatnych do celu przedmiotu: treści nauczania, form zajęć dydaktycznych, metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia, kryterium oceniania stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów kształcenia. Na każdy cykl kształcenia kierunku Zdrowie publiczne sporządzane jest zestawienie kierunkowych efektów (matryce efektów): wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, będących podstawą utworzenia poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do kompletu efektów kierunkowych przyjętych przez Uczelnię.

Efekty kierunkowe zawierają treści nauczania, na bazie których powyżej 50% przedmiotów ma związek z działalnością naukową nauczycieli akademickich, co jest zgodne z profilem ogólnoakademickim ocenianego kierunku studiów. Liczba punktów ECTS, jaka została przypisana modułowi zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej ze zdrowiem publicznym wynosi dla studiów licencjackich 100 (55,6% ogólnej liczby punktów ECTS), dla studiów magisterskich stacjonarnych – 63 (52,5%) i dla niestacjonarnych – 60 (72%). Efekty kierunkowe na studiach I stopnia uwzględniają efekty dotyczące działalności badawczej:

- numery efektów wiedzy: 25, 30;
- numery efektów umiejętności: 04,05,07,15,18,22,31;
- numery efektów kompetencji: 08,11.

Efekty kierunkowe na studiach II stopnia uwzględniają efekty dotyczące działalności badawczej:

- numery efektów wiedzy: 02, 06, 07, 15, 18, 22, 31;
- numery efektów umiejętności: 05,06,16,17;
- numery efektów kompetencji: 10.

Opis założonych efektów kształcenia jest dostępny dla studentów i nauczycieli. W czasie wizyty akredytacyjnej ZO PKA stwierdził, że nauczyciele posiadali wiedzę na temat efektów kształcenia założonych do realizacji na prowadzonych zajęciach.

Z przeprowadzonej rozmowy z nauczycielami wynika jednoznacznie, że na pierwszych zajęciach zapoznają studentów z zakładanymi efektami kształcenia, kryteriami oceniania, metodami realizacji zajęć i zalecaną literaturą. Z kolei studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, iż są zapoznawani z kierunkowymi, a także modułowymi efektami kształcenia, które są sformułowane w sposób zrozumiały, a także umożliwiające ich weryfikację. Z perspektywy tej grupy społeczności akademickiej efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku w odpowiednim zakresie są możliwe do osiągnięcia i umożliwiają uzyskanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy, a także dalszą edukację.

Stwierdzono spójność pomiędzy efektami kształcenia przypisanymi do poszczególnych przedmiotów a przygotowaną matrycą efektów. Efekty kształcenia określone przez Uczelnię dla ocenianego kierunku studiów Zdrowie publiczne stopnia I i II są spójne z: wybranymi efektami kształcenia dla dwóch obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek został przyporządkowany zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*. Ocena spójności dokonana została poprzez porównanie treści poszczególnych efektów kierunkowych przyjętych przez uczelnię z treścią wskazanych efektów z dwóch obszarów: *obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej i/lub obszaru nauk społecznych*.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz.U. z 2015, p.1833) przeglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdowały się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (protokoły egzaminu dyplomowego i recenzja pracy dyplomowej).

1.5.

1.5.1.

Nie dotyczy

1.5.2.

Dobór treści kształcenia jest właściwy, różnorodny, zgodny z aktualnym stanem wiedzy, uwzględniający stosowane w praktyce rozwiązania oraz potrzeby rynku pracy i pozwala na zrealizowanie w pełni, założonych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia, co stwierdzono w oparciu o analizę kart przedmiotu. W sylabusach przypisano (za wyjątkiem zajęć bez udziału nauczyciela) treści kształcenia do poszczególnych form zajęć. Treści kształcenia, realizowane podczas poszczególnych form zajęć przedmiotu mają przypisane efekty przedmiotowe o treściach spójnych z treściami efektów kierunkowych. Sylabus każdego przedmiotu ma utworzone efekty przedmiotowe, których treści są spójne z treściami efektów kierunkowych. Efekty przedmiotowe (jeden lub kilka) pod względem swoich treści przypisane są odpowiadającym im treściom kształcenia realizowanym podczas poszczególnych form zajęć. Przykładowo Sylabus przedmiotu Promocja zdrowia (cykl 16, rok. II, załącznik 10), Ćwiczenie 3: Treści kształcenia *Projektowanie działań promocji zdrowia – założenia, koncepcja, ewaluacja (diagnoza sytuacji wyjściowej, ustalanie celów, zadań)*: są spójne z treściami efektów przedmiotowych: P-U02, P-U03, P-K01, P-K03, natomiast treści efektów przedmiotowych są spójne z treściami efektów kierunkowych wskazanymi w Sylabusie, np.: P-U02/ K-U12.

Tematyka badań znajduje odzwierciedlenie w treściach kształcenia na studiach I i II stopnia, co przedstawione jest w *Załączniku do części II. Punkt 11.*

Informacje o publikacjach nauczycieli akademickich i studentów studiów I stopnia związane z treściami nauczania poszczególnych przedmiotów zawierają tabele 4a,b,c -jako uzupełnienie Tabeli 4 z *Raportu samooceny*. W kolumnach Tabel 4a,b,c dotyczących nauczycieli akademickich i kolumnach dotyczących studentów podane są numery publikacji z dołączonego do tych tabel wspólnego spisu publikacji nauczycieli akademickich i studentów (spis zawiera 223 publikacje). Wszystkie prace są afiliowane przez Uczelnię.

Przykładowo:

- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Choroby zakaźne pod Nr 38. p.t.: *Trendy zapadalności na ostre i chroniczne zapalenie wątroby typu B według cech demograficznych w Polsce, 2005-2012*. Problemy Higieny i Epidemiologii, 2014,95,837-843. Punktacja MNiSW 7 punktów. Współautorem jest studentka .
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Biostatystyka pod Nr 48 pt. *The use of joinpoint rehrression analysis In the mortality study of developmental age population In the Podlaskie Voivodeship*. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric. 2014,39,53-66. Punktacja MNiSW 10 punktów. Współautorem jest studentka .

Suma punktów ECTS przedmiotów, w ramach których tematyki studenci opublikowali prace na I

stopniu studiów wynosi 29 punktów, natomiast suma punktów przedmiotów w ramach których tematyki nauczyciele akademicy opublikowali prace na studiach I stopnia wynosi 100 punktów. Informacje o publikacjach nauczycieli akademickich i studentów studiów II stopnia, tryb stacjonarny i niestacjonarny związane z treściami nauczania poszczególnych przedmiotów zawierają tabele 4d,e,f,g, jako uzupełnienie Tabeli 4 z *Raportu samooceny*. W kolumnie Tabel 4d,e,f,g dotyczącej nauczycieli akademickich i kolumnie dotyczącej studentów podana są numery publikacji z dołączonego do tych tabel wspólnego spisu publikacji nauczycieli akademickich i studentów (spis zawiera 223 publikacje). Wszystkie prace są afiliowane przez Uczelnię.

Przykładowo studia stacjonarne:

- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Epidemiologia pod Nr 43. p.t.: Perinatal mortality in urban and rural areas in Poland in 2002-2012. Przegląd Epidemiologiczny: 2014, 68, 675-679. Punktacja MNiSW - 7 punktów. Współautorem jest studentka .
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Promocja zdrowia pod Nr 79. p.t.: Rola kampanii społecznych w promowaniu zachowań sprzyjających zdrowiu wśród studentów białostockich uczelni. Hygeia Public Health: 2013, 48, 500-504. Punktacja MNiSW 7 punktów. Współautorem są 2 studentki.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Epidemiologia pod Nr 63. p.t.: Breast cancer mortality in urban and rural female population in Poland in years 2002-2011. Czasopismo: Zdrowie Publiczne: 2013, 123, 273-276. Punktacja MNiSW 4 punktów. Współautorem są 2 studentki .

Przykładowo studia niestacjonarne:

- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Polityka społeczna i zdrowotna pod Nr 8. p.t.: Nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej według statusu społeczno-ekonomicznego. Czasopismo: Hygeia Public Health: 2015, 50, 383-388. Punktacja MNiSW 8 punktów. Współautorem jest studentka.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia pod Nr 17. p.t.: The computer-assisted web interview method as used in the national study of ICT use in primary healthcare in Poland - reflections on a case study. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric: 2015, 43, 137-146. Punktacja MNiSW 15.00. Współautorem jest dwoje studentów.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Metodologia badań naukowych pod Nr 72. p.t.: Joinpoint regression analysis of potential years of life lost due to main causes of death in Poland, years 2002-2011. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric. 2013, 35, 157-167. Punktacja MNiSW 10.00. Współautorem są studentki.

Suma punktów ECTS przedmiotów, w ramach których tematyki studenci opublikowali prace na II stopniu studiów stacjonarnych wynosi 41, studiów niestacjonarnych – 47, natomiast suma punktów przedmiotów, w ramach których tematyki nauczyciele akademicy opublikowali prace na studiach II stopnia studiów stacjonarnych wynosi 63 punkty, studiów niestacjonarnych 72 punkty.

Wszystkie ww prace są afiliowane przez Uczelnię i powstały w 95% w dwóch zakładach: *Zakład Zdrowia publicznego* i *Zakład Higieny i epidemiologii* będące jednostkami na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

Ze względu na powtórzenia tych samych treści ze studiów licencjackich weryfikacji wymagają programy studiów II stopnia w zakresie niektórych przedmiotów, w których są one identyczne jak na studiach licencjackich:

Biostatystyka (treści kształcenia takie same jak na studiach I stopnia);

Zdrowie środowiskowe treści kształcenia takie same jak na studiach I stopnia);

Żywnienie człowieka (zagadnienia objęte programem studiów I^o: racjonalne żywnienie, tradycje i nawyki żywieniowe, ocena sposobu żywnienia i stanu odżywienia jednostki i populacji, otyłość- epidemiologia, przyczyny, praca z tabelami wartości odżywczych, przeprowadzanie wywiadu 24 godzinnego, ocena ilościowa i jakościowa jadłospisów);

Edukacja zdrowotna (zagadnienia objęte programem studiów I^o: metodyka edukacji zdrowotnej, diagnozowanie potrzeb w edukacji zdrowotnej, realizacja zajęć edukacji zdrowotnej w warunkach tzw. "klasy symulowanej", charakterystyka wybranych metod i technik uczenia się w edukacji zdrowotnej);

Nadzór sanitarno-epidemiologiczny (zagadnienia objęte programem studiów I^o: bieżąca ocena stanu sanitarno-epidemiologicznego Polski, aktualne zagrożenia zdrowia publicznego w Polsce);

Finansowanie w ochronie zdrowia (zagadnienia objęte programem studiów I^o: rachunek zysków i strat, rachunek kosztów w podmiocie leczniczym);

Ochrona środowiska (zagadnienia objęte programem studiów I^o: zanieczyszczenia środowiska, skutki zanieczyszczeń powietrza)

Promocja zdrowia (zagadnienia objęte programem studiów I^o: narodowe programy zdrowia w Polsce, przykłady programów promocji zdrowia realizowanych w Polsce);

Socjologia (zagadnienia objęte programem studiów I^o: główne nurty socjologiczne, stratyfikacja społeczna);

Podstawy organizacji i zarządzania (zagadnienia objęte programem studiów I^o: podstawowe pojęcia w zarządzaniu, zarządzanie strategiczne);

Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (zagadnienia objęte programem studiów I^o: świadczenia w razie choroby i macierzyństwa, z ubezpieczenia wypadkowego, emerytury wg starych i nowych zasad).

Tematyka i metodyka prac dyplomowych jest zgodna z koncepcją, efektami i profilem kształcenia.

1.5.3.

Kształcenie na kierunku Zdrowie publiczne prowadzone jest w formie wykładów (wspomagane programami komputerowymi, fantomami), ćwiczeń i seminariów z zastosowaniem takich metod jak np. rozwiązywanie zadań praktycznych, samodzielne konstruowanie wypowiedzi i dyskusji, projektów, pokazów multimedialnych, a także praktyk zawodowych (weryfikacja zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w trakcie wykonywania zadań zawodowych w warunkach przyszłych miejsc pracy). Różnorodność metod kształcenia uwzględnia metody aktywizujące studentów. Program studiów I stopnia oprócz wykładów przewiduje w ramach 26 przedmiotów realizację ćwiczeń, w ramach 14 przedmiotów seminaria oraz w ramach 34 przedmiotów ćwiczenia i seminaria. Zatem ćwiczenia lub ćwiczenia i seminaria przewiduje 60 przedmiotów (79%). Tylko 2 przedmioty (2,6%) są realizowane w formie wykładów.

Program stacjonarnych studiów II stopnia oprócz wykładów przewiduje w ramach 13 przedmiotów realizację ćwiczeń, w ramach 10 przedmiotów seminaria oraz w ramach 22 przedmiotów ćwiczenia i seminaria. Zatem ćwiczenia lub ćwiczenia i seminaria przewiduje 35 przedmiotów (73%). Tylko 3 przedmioty (6,7%) są realizowane w formie wykładów.

Program niestacjonarnych studiów II stopnia oprócz wykładów przewiduje w ramach 11 przedmiotów realizację ćwiczeń, w ramach 6 przedmiotów seminaria oraz w ramach 12 przedmiotów ćwiczenia i seminaria. Zatem ćwiczenia lub ćwiczenia i seminaria przewiduje 23 przedmiotów (72%). Tylko 3 przedmioty (9,0%) są realizowane w formie wykładów.

Z powyższego zestawienia I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynika, iż 91-98% przedmiotów wykorzystuje metody formujące ponieważ przedmioty przewidują formę zajęć ćwiczeń i/lub seminariów, natomiast metody formujące o dużej aktywizacji studentów wynikające z formy zajęć w postaci tylko ćwiczeń bądź ćwiczeń i seminarium wykorzystywanych jest w trakcie realizacji

72-76% przedmiotów.

Ponieważ wszystkie przedmioty na I i II stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych przewidują zawsze do zrealizowania efekty wiedzy, efekty umiejętności i efekty kompetencji zatem 91-98% przedmiotów wykorzystując metody formujące podczas ćwiczeń lub ćwiczeń i seminariów umożliwia studentom osiągnięcie zwłaszcza efektów umiejętności i kompetencji społecznych. Dobór tych metod formujących wynika z treści programowych i specyfiki przedmiotu. Najczęściej wykorzystywanymi metodami formującymi w procesie kształcenia są w przypadku efektów wiedzy: wejściówki na ćwiczeniach, sprawdzanie wiedzy w trakcie ćwiczeń, bieżąca informacja zwrotna; w przypadku efektów umiejętności: zaliczenie poszczególnych czynności, dyskusja w czasie ćwiczeń, opis przypadku, próba pracy, realizacja zleconego zadania, projekt, prezentacja; w odniesieniu do kompetencji społecznych: esej, prezentacja, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego.

Wśród metod kształcenia wykorzystywane są również metody podsumowujące podczas zaliczenia przedmiotów. W procesie kształcenia metody podsumowujące w odniesieniu do efektów wiedzy uwzględniają: egzamin ustny, egzamin pisemny, egzamin testowy; w odniesieniu do efektów kształcenia w zakresie umiejętności: egzamin praktyczny, realizacja zleconego zadania, projekt, prezentacja; w odniesieniu do efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: esej, prezentacja, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego.

Samodzielne uczenie się studentów konieczne w trakcie zajęć związanych z bezpośrednim kontaktem z nauczycielem akademickim jest też niezbędne i realizowane w procesie samokształcenia, które na studiach I stopnia stanowi 47,3% **ogólnej** liczby godzin **przewidzianych w programie studiów**, na studiach stacjonarnych II stopnia stanowi 50% godzin, a studiach niestacjonarnych II stopnia - 70,2% godzin. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, które zawsze występuje przy poszczególnych formach zajęć. Całkowita liczba godzin pracy studenta oraz punktacja ECTS obejmuje zajęcia związane z bezpośrednim kontaktem studenta z nauczycielem akademickim oraz samodzielną pracą-samokształceniem studenta. Samokształcenie związane jest z przygotowaniem do ćwiczeń i seminariów oraz końcowym zaliczeniu przedmiotu. W ramach ćwiczeń praca własna związana jest z realizacją zleconego zadania, projektu, prezentacji; natomiast w ramach seminarium głównie przygotowanie do zaliczenia partii wiedzy. Praca własna obejmuje także przygotowanie pracy dyplomowej oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Zdaniem ZO PKA należy rozważyć zmniejszenie liczby godzin przeznaczonych na samokształcenie na studiach II stopnia niestacjonarnych. Z dokumentacji weryfikacji pracy własnej udostępnionej podczas wizyty ZO PKA wynika, że prace są egzekwowane i umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Studenci ocenianego kierunku wyrazili opinię, iż metody kształcenia sprzyjają ich aktywizacji. Informacje na temat stosowanych metod kształcenia zostały zawarte w kartach przedmiotów/sylabusach. Podczas zajęć studenci uczestniczą m.in. w dyskusjach panelowych. W opinii studentów stosowane metody kształcenia pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Opinie te są zgodne ze stanowiskiem ZO PKA. Studenci mają możliwość poznania etapów procesu badawczego oraz metod i technik badawczych podczas modułu *metody badań socjomedycznych* na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia. Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z metodologią badań społecznych w naukach medycznych oraz przedstawienie struktury postępowania badawczego w naukach społecznych wraz ze szczegółowym omówieniem technik badawczych. Na studiach drugiego stopnia prowadzony jest przedmiot *metodologia badań naukowych*, którego założeniem jest nabycie przez studentów wiedzy na temat prowadzenia badań naukowych w sposób poprawny metodologicznie a także uzyskanie umiejętności prezentacji wyników badań własnych w postaci rzetelnej pracy naukowej. Studenci aktywnie włączają się w prowadzenie badań naukowych, czego efektem są publikacje z ich udziałem.

1.5.4.

Z przedstawionego planu studiów na rok akademicki 2015/2016 wynika, że na studiach I stopnia, trwających 6 semestrów, liczba wykładów wynosi 933 godzin, ćwiczeń – 1026 godzin, seminariów – 650 godzin, praktyk zawodowych – 240 godzin oraz samokształcenia 2105 godzin; w sumie 4954 godzin, którym przypisano 180 pkt ECTS. Na studiach II stopnia studiów stacjonarnych, trwających 4 semestry, liczba wykładów wynosi 475 godzin, ćwiczeń – 635 godzin, seminariów – 390 godzin, praktyk zawodowych – 120 godzin oraz samokształcenia 1380 godzin; w sumie 3000 godzin, którym przypisano 120 pkt ECTS. Na studiach II stopnia studiów niestacjonarnych, trwających 4 semestry, liczba wykładów wynosi 330 godzin, ćwiczeń – 380 godzin, seminariów – 230 godzin, praktyk zawodowych – 120 godzin oraz samokształcenia 2095 godzin; w sumie 3155 godzin, którym przypisano 120 pkt ECTS.

Program obejmuje dodatkowe zajęcia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia bibliotecznego oraz wychowania fizycznego. Zaproponowany program i liczba godzin przeznaczonych na jego realizację umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Obciążenie godzinowe oraz nakład pracy studenta mierzone systemem ECTS jest porównywalne w każdym semestrze. Wartość punktową przypisuje się przedmiotowi na podstawie oszacowania nakładu pracy studenta, potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia; punkty są przyznawane dopiero po zdaniu egzaminu lub uzyskaniu zaliczenia potwierdzającego osiągnięcie założonych efektów kształcenia; jeden punkt ECTS odpowiada ok. 25 – 30 godzin pracy studenta, przy czym liczba ta obejmuje zarówno czas poświęcony za zajęcia zorganizowane przez Uczelnię, jak i pracę indywidualną, którą student musi poświęcić do osiągnięcia założonych efektów kształcenia w ramach danego przedmiotu.

1.5.5.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć, do których odnoszą się efekty kształcenia na kierunku zdrowie publiczne na studiach pierwszego stopnia to 180 ECTS, w tym 8 za praktyki zawodowe, na studiach drugiego stopnia (studia stacjonarne, niestacjonarne) - 120 ECTS, w tym 4 za praktyki zawodowe. Student otrzymuje 30 punktów ECTS za zaliczenie każdego semestru. Uczelnia wskazała liczbę ECTS za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie się studenta do egzaminu dyplomowego. W programie studiów I stopnia i II stopnia uwzględniono odpowiednio łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć:

- a) wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów: 95 (I^o), 60 (II° stacjonarne) i 36 (II° niestacjonarne) pkt ECTS,
- b) z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia: 28, 12 i 11 pkt ECTS ,
- c) o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych: 0 pkt ECTS;
- d) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouczelnianych lub zajęć na innym kierunku studiów: 1, 1 i 1 pkt ECTS;
- e) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszaru nauk społecznych: 5, 8 i 10 pkt ECTS;
- f) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego: 7, 4 i 4 pkt ECTS;
- g) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego: 1, 1 i 1 pkt ECTS;
- i) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk: 8, 4 i 4 pkt ECTS.

1.5.6.

Zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowane są w ramach dwu modułów przedmioty do wyboru (ich liczba wynosi odpowiednio 56, 44, 34); każdy student musi zrealizować połowę z nich. Za przedmioty te na studiach I stopnia łącznie można uzyskać 54 punkty ECTS, na studiach II stopnia stacjonarnych - 38 i niestacjonarnych - 41, co stanowi

odpowiednio 30, 31,7 i 34,2% wszystkich punktów ECTS możliwych do uzyskania podczas studiów. Moduły przedmiotów do wyboru A lub B wybierane są oddzielnie na każdym z trzech lat na studiach I stopnia: **na I roku** są to dziedziny lub dyscypliny (moduł A/moduł B): medycyna (1/1), humanistyczne (2/2), Prawo (1/1), społeczne (2/0), nauki o zdrowiu (2/3); **na II roku**: medycyna (1/1), Prawo (1/1), społeczne (1/2), nauki o zdrowiu (5/4); **na III roku**: medycyna (1/1), społeczne (1/1), nauki o zdrowiu (10/10).

Moduły przedmiotów do wyboru A lub B wybierane są oddzielnie na każdym z dwóch lat na studiach II stopnia stacjonarnych: **na I roku** są to dziedziny lub dyscypliny (moduł A/moduł B): Prawo (2/0), społeczne (1/0), nauki o zdrowiu (5/8); **na II roku**: medycyna (1/1), Prawo (1/1), społeczne (0/1), nauki o zdrowiu (10/9).

Moduły przedmiotów do wyboru A lub B wybierane są oddzielnie na każdym z dwóch lat na studiach II stopnia niestacjonarnych: **na I roku** są to dziedziny lub dyscypliny (moduł A/moduł B): Pedagogika (1/0), nauki o zdrowiu (5/8); **na II roku**: Pedagogika (1/0), nauki o zdrowiu (7/8).

Na początku roku podczas spotkania ze studentami omawiane są poszczególne moduły, co ma ułatwić ich wybór. Studenci deklarując się na określony moduł mają możliwość doboru bardziej odpowiednich treści dydaktycznych wynikających z poszczególnych przedmiotów niż dziedziny lub dyscypliny.

Oferta przedmiotów do wyboru sprzyja kreowaniu własnej ścieżki edukacyjnej.

Studenci mają również możliwość wyboru seminarium dyplomowego według interesujących ich zagadnień i podejmowanej tematyki.

1.5.7.

Na kierunku Zdrowie publiczne efekty kształcenia realizowane są w trakcie różnych form zajęć, takich jak: wykłady (w), ćwiczenia (ćw), seminaria(s), , praktyki zawodowe (pz) oraz samokształcenie (sk); na studiach pierwszego stopnia udział liczby godzin dla wymienionych form wynosi odpowiednio: w-18,8; ćw-20,7; s-13,1; pz-4,8; sk-42,6%, na stacjonarnych studiach II stopnia odpowiednio w-15,8; ćw-21,2; s-13,0; pz-4,0; sk-46%, zaś na niestacjonarnych - w-10,5; ćw-12,0; s-7,3; pz3,8; sk65,4% i umożliwi studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Dobór form zajęć dydaktycznych na I stopniu kierunku Zdrowie publiczne jest dostosowany do zdefiniowanych efektów kształcenia i ich rangi w charakterystyce kompetencji zawodowych absolwenta, które zdefiniowane zostały dla realizowanego profilu ogólnoakademickiego. Zajęcia dydaktyczne w formie wykładu realizują efekty z zakresu wiedzy, natomiast seminaria i ćwiczenia realizują efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym umiejętności prowadzenia badań. Do każdej grupy efektów przypisano w ramach przedmiotu, oprócz godzin kontaktowych, także samokształcenie i godziny niekontaktowe poza dyspozycją standardu. Liczebność grup seminaryjnych wynosi 30 osób, natomiast ćwiczeniowych 17 osób. Liczebność grupy określa Uchwała Senatu UMB oraz Zarządzenie zawierające listę przedmiotów zawodowych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku.

Program studiów I stopnia oprócz wykładów przewiduje w ramach 26 przedmiotów realizację ćwiczeń, w ramach 14 przedmiotów seminaria oraz w ramach 34 przedmiotów ćwiczenia i seminaria. Zatem ćwiczenia lub ćwiczenia i seminaria przewiduje 60 przedmiotów (79%). Tylko 2 przedmioty są realizowane w formie wykładów.

W programie kształcenia studiów stacjonarnych godzinowy wymiar zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 52,6%. Wśród godzin kontaktowych odsetek godzin kontaktowych przedmiotów realizujących formy zajęć, pozwalających osiągnąć zakładane efekty kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (seminaria, ćwiczenia i praktyki zawodowe) wynosi 64%. Zajęcia realizujące umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne prowadzone są w salach Uczelni, dostosowanych do tematyki zajęć odtwarzających warunki

rzeczywiste przyszłych stanowisk pracy absolwentów, natomiast praktyki zawodowe realizowane są w podmiotach zewnętrznych.

Ponadto, w ramach tematyki przedmiotów którym przypisano co najmniej 50% punktów ECTS (na I stopniu 55,6%) kadra dydaktyczna prowadzi działalność naukową umożliwiającą kształtowanie i przygotowanie studentów do kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej w zakresie przygotowania do badań, formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór adekwatnych metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników).

Działalnością naukową są formy zajęć prowadzonych przez poszczególne Studenckie Koła Naukowe. W celu stworzenia możliwie optymalnego kształtowania profilu ogólnoakademickiego studiów treści programowe realizowane są z wykorzystaniem aktywizujących metod, podczas następujących form zajęć dydaktycznych:

- wykłady – aktywne formy wykładów,
- ćwiczeń – kształtujących i rozwijających umiejętność rozwiązywania zadań praktycznych, samodzielnego konstruowania wypowiedzi i dyskusji w warunkach zbliżonych do warunków rzeczywistych,
- laboratorium – zajęcia z Języka angielskiego realizowane są w laboratorium językowym, natomiast *Biostatystyka i Zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia* w pracowni komputerowej.
- praktyk zawodowych – zapewniających weryfikację zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych podczas wykonywania zadań zawodowych w warunkach przyszłych miejsc pracy,
- seminarium magisterskie – realizuje projekt badawczy wg opracowanego konspektu, kształtuje umiejętności samodzielnego rozwiązywania zadań problemowych, umiejętności pozyskiwania informacji ze źródeł, ich interpretacji, wnioskowania oraz formułowania i uzasadniania wniosków i opinii.

Realizowany proces kształcenia na studiach I stopnia kierunku Zdrowie Publiczne gwarantuje w pełni osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia realizowanych podczas poszczególnych przedmiotów i podczas całego cyklu kształcenia. Stanowisko powyższe wynika przede wszystkim z faktu, iż przedmioty mające w swoim programie efekty umiejętności i kompetencji społecznych przewidują ćwiczeń i seminariów, podczas których można stosować formujące metody i weryfikację efektów. Tylko 2 przedmioty realizowane są w formie wykładów.

Analiza Sylabusów poszczególnych przedmiotów oraz przebieg hospitacji wykazały, iż dobór form zajęć dydaktycznych wynikał z celu przedmiotu, efektów kierunkowych i treści nauczania realizowanych przez przedmiot oraz umożliwiał osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, także w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej niezbędnych na rynku pracy.

Dobór form zajęć dydaktycznych na II stopniu kierunku Zdrowie publiczne jest dostosowany do zdefiniowanych efektów kształcenia oraz do przyjętego trybu studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych o profilu ogólnoakademickim. Zajęcia dydaktyczne w formie wykładu realizują efekty z zakresu wiedzy, natomiast semina i ćwiczenia realizują efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym umiejętności prowadzenia badań. Do każdej grupy efektów przypisano w ramach przedmiotu, oprócz godzin kontaktowych, także samokształcenie i godziny niekontaktowe poza dyspozycją standardu. Liczebność grup seminaryjnych wynosi 30 osób, natomiast ćwiczeniowych 17 osób. Liczebność grupy określa Uchwała Senatu UMB oraz Zarządzenie zawierające listę przedmiotów zawodowych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku.

Program stacjonarnych studiów II stopnia oprócz wykładów przewiduje w ramach 13 przedmiotów realizację ćwiczeń, w ramach 10 przedmiotów semina i w ramach 22 przedmiotów ćwiczenia i semina; tylko 3 przedmioty (6,7%) są realizowane w formie wykładów.

Program niestacjonarnych studiów II stopnia oprócz wykładów przewiduje w ramach 11 przedmiotów

realizację ćwiczeń, w ramach 6 przedmiotów seminaRIA oraz w ramach 12 przedmiotów ćwiczenia i seminaRIA; tylko 3 przedmioty (9,0%) są realizowane w formie wykładów.

Wśród godzin kontaktowych odsetek godzin kontaktowych przedmiotów realizujących formy zajęć, pozwalających osiągnąć zakładane efekty kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (seminaria, ćwiczenia i praktyki zawodowe) wynosi 68% na II stopniu-tryb stacjonarny i 65% na II stopniu-tryb niestacjonarny. Ponadto, w ramach tematyki przedmiotów, którym przypisano co najmniej 50% punktów ECTS (na II stopniu tryb stacjonarny - 52,5% i tryb niestacjonarny - 60%) kadra dydaktyczna prowadzi działalność naukową umożliwiającą przygotowanie studentów do kompetencji społecznych niezbędnych do działalności badawczej, tj. udziału w prowadzeniu badań, bezpośredniego wykonywania prac badawczych.

O efektywności kształtowania umiejętności badawczych świadczy liczba opublikowanych 39 prac przez studentów I i II stopnia w latach 2009-2015, o punktacji 210 MNiSW, IF-1,126.

Działalnością naukową są formy zajęć prowadzonych przez poszczególne Studenckie Koła Naukowe. W celu stworzenia możliwie optymalnego kształtowania profilu ogólnoakademickiego studiów, treści programowe realizowane są z wykorzystaniem aktywizujących metod, podczas następujących form zajęć dydaktycznych:

- wykłady – aktywne formy wykładów,
- ćwiczeń – kształtujących i rozwijających umiejętność rozwiązywania zadań praktycznych, samodzielnego konstruowania wypowiedzi i dyskusji w warunkach zbliżonych do warunków rzeczywistych,
- laboratorium – zajęcia z Języka angielskiego realizowane są w laboratorium językowym, natomiast *Biostatystyka i Zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia* w pracowni komputerowej.
- praktyk zawodowych – zapewniających weryfikację zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych podczas wykonywania zadań zawodowych w warunkach przyszłych miejsc pracy,
- seminarium magisterskie – realizuje projekt badawczy wg opracowanego konspektu, kształtuje umiejętność samodzielnego rozwiązywania zadań problemowych, umiejętność pozyskiwania informacji ze źródeł, ich interpretacji, wnioskowania oraz formułowania i uzasadniania wniosków i opinii.

Realizowany proces kształcenia na studiach II stopnia kierunku Zdrowie Publiczne gwarantuje w pełni osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia realizowanych podczas poszczególnych przedmiotów i podczas całego cyklu kształcenia. Stanowisko powyższe wynika przede wszystkim z faktu, iż przedmioty mające w swoim programie efekty umiejętności i kompetencji społecznych przewidują prowadzenie ćwiczeń i seminariów, podczas których można stosować formujące metody i weryfikację efektów. Tylko pojedyncze przedmioty realizowane są w formie wykładów (po trzy na na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych).

Analiza Sylabusów poszczególnych przedmiotów oraz przebieg hospitacji wykazały, iż dobór form zajęć dydaktycznych wynikał z celu przedmiotu, efektów kierunkowych i treści nauczania realizowanych przez przedmiot oraz umożliwiał osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, także w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej niezbędnych na rynku pracy.

Liczebność studentów w grupach reguluje uchwała Nr 64/2013 Senatu UMB z dnia 27 czerwca 2013r. oraz Uchwała nr 119/13 Senatu z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały nr 64/2013 z dnia 27.06.2013 r. w sprawie liczebności grup studenckich. Zgodnie z zawartymi w niej zapisami grupy ćwiczeniowe liczą 17 osób, seminaryjne – 30, zajęcia fakultatywne – 30-osób.

Wśród form pracy studenta w ramach zajęć bez udziału nauczyciela w Uczelni obowiązuje przygotowanie pracy pogładowej, referatu, prezentacji multimedialnej, materiałów informacyjnych, ulotek dla pacjentów, opiekunów, rodziców o charakterze promocji zdrowia.

W opiniach nauczycieli akademickich, jak również studentów, zaprezentowanych podczas spotkania z

ZO PKA, liczebność grup ćwiczeniowych jest zbyt duża. Ponadto uczestnicy spotkań z ZOPKA uznali, że stosunek godzinowy wykładów do pozostałych form zajęć jest odpowiedni.

Dla wizytowanego kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem technik nauczania na odległość. Formy zajęć są w opinii studentów adekwatne do zaplanowanych efektów kształcenia.

Formy zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku są odpowiednie i wystarczające do przygotowania studentów do wykonywania zawodu.

Założone i realizowane dla zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym formy kształcenia odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem.

Harmonogram zajęć na studiach I i II stopnia (s. stacjonarne i s. niestacjonarne) jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania.

1.5.8.

Dla zapewnienia studentowi osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych dokonuje się doboru miejsc praktyk zawodowych, a także doboru opiekunów tych zajęć. W tym celu opracowano szczegółowe kryteria i sposoby ich oceny, które zaprezentowano ZO PKA; zadania te spoczywają na Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Praktyk Zawodowych. Miejsca przeprowadzania praktyk wybierane są na podstawie spełnienia przyjętych przez jednostkę kryteriów uwzględniających m.in. doświadczenie w pracy ze studentami, wykształcenia personelu, wyposażenie, zaplecze dydaktyczne oraz socjalne; aktualnie zajęcia te prowadzone są w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym i Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. dr L. Zamenhoffa w Białymstoku, a także w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej, Domu Pomocy Społecznej, Fundacji „Pomóż Im” na rzecz Dzieci z chorobami Nowotworowymi i Hospicjum dla Dzieci, Podlaskim Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”, Szpitalu Miejskim im. PCK w Białymstoku oraz Szpitalu Ogólnym w Wysokiem Mazowieckiem. Z poszczególnymi placówkami, które nie stanowią bazy własnej Uczelni zostały podpisane stosowne umowy, które przedstawiono do wglądu podczas wizytacji. Opiekunowie praktyk są wybierani na podstawie spełnianych kryteriów dotyczących m.in. wykształcenia, specjalizacji, stażu pracy, uprawnień pedagogicznych, doświadczenia w prowadzeniu praktyk. Dla praktyk zawodowych efekty kształcenia przypisane zostały w oddzielnych sylabusach. Program praktyk powstawał przy współudziale studentów i opiekunów praktyk. Praktyki zawodowe mają wskazane *Efekty kształcenia praktyk* spójne z efektami kierunkowymi (podobnie jak przedmioty mają wskazane efekty przedmiotowe spójne z efektami kierunkowymi) i są zawarte w kierunkowych *Efektach kształcenia* zatwierdzanych na kolejne cykle kształcenia przez Radę Wydziału i opublikowane w załączniku do Uchwały Senatu (na cykl 2015/2015 załącznik nr 9 - pierwszy stopień i nr 10- drugi stopień do Uchwały Senatu nr 74/2015).

Praktyki zawodowe realizowane w ramach I i II roku studiów pierwszego stopnia i w ramach I roku studiów drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych powiązane są tematycznie z realizowanymi przedmiotami na danym roku kształcenia (w programie studiów wskazane są ww. przedmioty). Treści efektów kształcenia praktyk zawodowych są tożsame z efektami wskazanych przedmiotów.

Za koordynowanie przebiegu i organizacji praktyk zawodowych w wybranej placówce służby zdrowia odpowiedzialny jest nauczyciel akademicki - Koordynator praktyk zawodowych, osobą sprawującą bezpośrednią opiekę nad studentami w miejscu odbywania praktyki jest Opiekun praktyk zawodowych. Po praktykach wypełniana jest Ankieta oceniającą studenta przez opiekuna praktyk, a także ankieta oceniająca miejsce praktyk. Koordynator i Opiekun dokonują oceny postępów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności studenta i umieszczają wpis w Dzienniku Kształcenia

Zawodowego na Kierunku Zdrowie Publiczne, karcie egzaminacyjnej oraz indeksie.

Liczba miejsc odbywania praktyk dostosowana jest do liczby studentów kierunku. Studenci studiów I stopnia praktyki po I roku odbywają się w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Białymstoku lub Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. dr L. Zamenhoffa w Białymstoku, natomiast po II roku w Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Studenci studiów II stopnia praktyki odbywają tylko po I roku w podmiotach leczniczych, instytucjach ubezpieczeń zdrowotnych, instytucjach rządowych i samorządu terytorialnego, organizacjach pozarządowych, nadzorze sanitarnym – Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Praktyki odbywają się po pierwszym i drugim roku studiów I stopnia, jak również po pierwszym roku studiów II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych), w okresie wakacji, w wymiarze 120 godzin każda, którym przydzielono po 4 pkt ECTS. W opinii studentów i ZO PKA ~~wizytowanego kierunku~~ organizacja odbywania praktyk, w tym dobór i liczba oferowanych przez uczelnie miejsc ich odbywania, sprzyja właściwej realizacji procesu kształcenia.

1.5.9.

Program studiów na kierunku zdrowie publiczne, realizowany przez Uczelnię zakłada umiędzynarodowienie procesu kształcenia m.in. poprzez korzystanie z wzorców kształcenia na renomowanych uczelniach zagranicznych (London School of Hygiene and Tropical Medicine, Uniwersytet w Edynburgu). Program studiów nie przewiduje realizacji zajęć w języku obcym, jak również nie ma oferty dla studentów zagranicznych. Istnieje możliwość odbycia części studiów za granicą m.in. w ramach programu Erasmus +, jak również możliwe są wyjazdy nauczycieli akademickich np. w ramach umów międzyinstytucjonalnych jednakże w ostatnich latach żaden ze studentów ani pracowników naukowych kierunku Zdrowie publiczne z takiej możliwości nie korzystał. Nie było również osób z zagranicy zainteresowanych pobytem na Wydziale Nauk o Zdrowiu UMB. W ramach umiędzynarodowienia kształcenia należy wymienić udział w projektach międzynarodowych studentów kierunku Zdrowie publiczne UMB;

Studentka II rok II° Zdrowia Publicznego UMB i II rok II° Fizjoterapia UMB uczestniczyła w:

- 21/02/2016 to 28/02/2016 Training course - Refugees: Europe's (Missed) Opportunity (Kaunas, Lithuania)
- 14/11/2015 to 19/11/2015 International Youth Forum of the „Youth Policy Model of Azerbaijan” (Ismayilli, Azerbaijan)
- 11/07/2015 to 19/07/2015 Training In-Out: Youth Inclusion in Practice (Ganja, Azerbaijan)
- 16/05/2015 to 24/05/2015 Training of Trainers, Explore your Potential – Competences for Youth Empowerment (Ganja, Azerbaijan)
- 21/04/2015 to 27/04/2015 Training – Erasmus+ for Everyone (Serres, Greece)
- 17/12/2014 to 23/12/2014 Training – Out and About (Platres Village, Cyprus)
- 22/06/2014 to 29/06/2014 Training and Networking Projects – EVS – Planning is Caring (Yerevan, Armenia)
- 06/05/2014 to 16/05/2014 Youth Exchanges – Breaking Stereotypes (Yerevan, Armenia)
- 01/12/2012 to 11/12/2012 Youth Exchanges – Youth Creative Entrepreneurship (Kastoria, Greece)

Studenci w ramach nauczania na kierunku zdrowie publiczne odbywają lektoraty z języka angielskiego, który jest ukierunkowany na zagadnienia związane ze studiowanym kierunkiem. Ponadto w ramach seminariów, ćwiczeń i pracy dyplomowej studenci sięgają po informacje źródłowe znajdujące się w zagranicznych bazach i periodykach. Uczestnicy spotkania z ZO zgłaszali uwagi odnośnie braku zróżnicowania grup pod względem poziomu nauczanego języka, co zdaniem studentów niejednokrotnie utrudnia efektywne prowadzenie zajęć.

1.6.

1.6.1.

Zasady i procedury rekrutacji na ocenianym kierunku zostały dostosowane do standardów rekrutacji obowiązujących w całej Uczelni. Rekrutacja prowadzona jest drogą elektroniczną, jak i metodą tradycyjnego składania dokumentów.

Przy przyjęciu na I stopień kierunku Zdrowie publiczne pod uwagę brany jest jeden spośród następujących przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, matematyka, wiedza o społeczeństwie. O przyjęcie na II stopień ocenianego kierunku mogą się ubiegać osoby, które ukończyły co najmniej studia I stopnia dowolnego kierunku, bez warunków wstępnych (uchwała Senatu UMB nr 56/15), co nie zapewnia właściwego doboru kandydatów na studia II°. Ponadto odrębnie określono zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego oraz Międzynarodowego Konkursu Umiejętności Statystycznych (uchwały Senatu UMB nr 5/15 i 7/15).

Limity przyjęć na I rok uwzględniają potencjał dydaktyczny. Informacje dotyczące rekrutacji są rzetelne, zrozumiałe i ogólnie dostępne dla zainteresowanych.

Polityka rekrutacyjna na studia licencjackie jest prowadzona prawidłowo i umożliwia właściwy dobór kandydatów oraz zapewnia wszystkim równe szanse na podjęcie studiów, natomiast przyjęcia na studia magisterskie nie zapewniają odpowiednich kandydatów

Przyjęcie na II stopień bez warunków po raz pierwszy wprowadzono przy naborze w roku akademickim 2015/2016. Poprzednie nabory na II stopień wymagały przystąpienia do egzaminu testowego przez wszystkie osoby ubiegające się o przyjęcia na studia II stopnia, z dodatkowym warunkiem w odniesieniu do osób, które nie ukończyły I stopnia kierunku Zdrowie publiczne: na suplemencie studiów I stopnia powinny znajdować się przedmioty, w ramach których zrealizowano 60% efektów kierunkowych przyjętych przez Uczelnię. Z informacji udzielonych przez Uczelnię na podstawie dotychczasowego jednorocznego doświadczenia wynika, konieczność powrotu do weryfikacji efektów z zakresu I stopnia kierunku Zdrowie publiczne osób ubiegających się o przyjęcie na II stopień, co zostanie wprowadzone do Regulaminu przyjęć na II stopień.

1.6.2.

Na wizytowanym kierunku prowadzi się potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Kwestie te szczegółowo reguluje uchwała nr 55/2015 Senatu UMB. Potwierdzenie efektów uczenia się przeprowadza Wydziałowa Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć Wnioskodawcy nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

1.7.

1.7.1

W procesie kształcenia na studiach stacjonarnych kierunku Zdrowie publiczne I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim funkcjonuje system sprawdzania i oceniania umożliwiający monitorowanie postępów w uczeniu, w tym oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Metody sprawdzania i sposób oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów na studiach pierwszego stopnia i na studiach drugiego stopnia podane są we wszystkich Sylabusach. Przy każdym efekcie przedmiotowym podana jest metoda jego weryfikacji formująca oraz podsumowująca. Najczęściej wykorzystywanymi metodami formującymi w procesie kształcenia są w przypadku efektów wiedzy: wejściówki na ćwiczeniach, sprawdzanie wiedzy w trakcie ćwiczeń, bieżąca informacja zwrotna; w przypadku efektów umiejętności: zaliczenie poszczególnych czynności, dyskusja w czasie ćwiczeń, opis przypadku, próba pracy, realizacja zleconego zadania, projekt, prezentacja; w odniesieniu do kompetencji społecznych: esej, prezentacja, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego. We wszystkich Sylabusach zawarte są kryteria oceny

osiągniętych poszczególnych efektów lub grup efektów przedmiotowych. Ponadto każdy przedmiot ma podane warunki jego zaliczenia.

Podczas wizytacji można było zapoznać się z dokumentacją zakończonych przedmiotów oraz podczas hospitacji zajęć dokonać weryfikacji zapisanego standardu realizacji przedmiotu.

Z przedstawionej dokumentacji przedmiotów wynika, iż podczas form zajęć przedmiotów zaliczane są oddzielnie efekty wiedzy, umiejętności i kompetencje (np.: Mikroekonomia-Studia I stopnia), natomiast podczas większości przedmiotów zaliczana jest całościowo forma zajęć, np. ćwiczenie bez wyróżniania poszczególnych ich składowych efektów. Podczas zaliczania efektów lub formy zajęcia wystawiane były oceny zgodnie z podanymi kryteriami wyrażone w postaci stopni lub punktów.

Przystąpienie do zaliczenia końcowego przedmiotu uwarunkowane było zaliczeniem poszczególnych form zajęć. Metody podsumowujące przy zaliczeniu końcowym były zróżnicowane, najczęściej był to egzamin pisemny opisowy, rzadko test jednokrotnego wyboru w odniesieniu do efektów wiedzy oraz części oceniające umiejętności w postaci realizacji zleconego zadania lub prezentacja. Na końcową ocenę przedmiotu składała się ocena uzyskana na egzaminie końcowym w różnej proporcji skorygowana o wyniki uzyskane na ćwiczeniach lub seminariach (pełna informacja zawarta jest w każdym z Sylabusów).

Praktyki zawodowe opisane są w Sylabusach, mają wskazane efekty i zaliczane są przez opiekuna praktyk z zakładu pracy, ponadto po zakończonej praktyce opiekun praktyki ocenia studenta wypełniając odpowiednia ankietę. Praktyka zawodowa zaliczana jest poprzez umieszczenie adnotacji w dzienniczku praktyk zawodowych, karcie egzaminacyjnej oraz indeksie.

Egzamin licencjacki i magisterski zapewnia obiektywność oceny, czyli zgodność wyników oceniania z rzeczywistymi osiągnięciami studenta, pozwala skontrolować umiejętności zdobywania i posługiwania się wiedzą oraz pozwala ocenić stopień przygotowania absolwenta do samodzielnego i bezpiecznego pełnienia roli zawodowej licencjata lub magistra. Egzamin dyplomowy licencjacki składa się z trzech części: egzaminu teoretycznego, praktycznego oraz obrony pracy licencjackiej. Egzamin dyplomowy magisterski składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego oraz obrony pracy magisterskiej.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż proces kształcenia na studiach I i II stopnia cechuje w dużym stopniu specyficzność i kompleksowość, a także różnorodność oraz skuteczność metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w stosunku do efektów kształcenia określonych zarówno do przedmiotów, w tym praktyk zawodowych, jak i całego programu kształcenia.

W odniesieniu do trafności doboru i specyficzności metod sprawdzania i oceny umiejętności badawczych studentów oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej ostatecznym ich efektem i podsumowaniem jest między innymi praca dyplomowa, która jest pracą badawczą oraz publikacje w czasopismach z listy MNiSW lub z listy filadelfijskiej.

Przyjęty program oraz stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom I stopnia osiągnięcie zakładanych efektów w odniesieniu do prowadzenia badań, obejmujących podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Problematyka ta jest realizowana w ramach przedmiotów: Wprowadzenie do metodologii badań naukowych - 40 godz., Zdrowie publiczne oparte na dowodach naukowych - 45 godz., Metody badań socjomedycznych - 30 godz., Biostatystyka - 50 godz. oraz w trakcie realizacji szeregu przedmiotów pozwalających opanować ww umiejętności, co owocowało w postaci publikacji w czasopismach i wystąpieniach na konferencjach i sympozjach. Na studiach I stopnia bezpośrednio 12 przedmiotów (16%) były związane z tematyką 11

publikacji z udziałem studentów w czasopismach o sumarycznej punktacji 29 punktów MNISW. Przyjęty program oraz stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom II stopnia osiągnięcie zakładanych efektów związanych z uczestnictwem czynnym w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z kierunkiem Zdrowie publiczne, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych. Problematyka ta jest realizowana w ramach przedmiotów (studia stacjonarne/niestacjonarne): Metodologia badań naukowych – 45/15 godz., Biostatystyka – 45/30 godz., Analiza badań epidemiologicznych – 30/00 godz. oraz w trakcie realizacji innych przedmiotów pozwalających opanować ww. umiejętności, co zostało odzwierciedlenie w postaci publikacji w czasopismach i wystąpieniach na konferencjach i sympozjach. Na II stopniu Zdrowia publicznego (tryb stacjonarny/tryb niestacjonarny) bezpośrednio 17/14 przedmiotów (34/48%) było związanych z tematyką 39 publikacji artykułów z udziałem studentów w czasopismach o sumarycznej punktacji 210 punktów MNiSW i 1,126 IF.

Ponadto z tematyką przedmiotów i tematyką badawczą kadry nauczającej wiąże się 45 streszczeń i 22 wystąpienia na konferencjach i zjazdach, których autorami lub współautorami byli studenci.

System oceniania jest zrozumiały i nie powoduje trudności interpretacyjnych. Podstawą uzyskania zaliczenia mogą być: egzamin ustny, pisemny, praktyczny, kolokwium z pytaniami zamkniętymi lub otwartymi. Informacje na temat systemu oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów zawarte są w sylabusach, do których studenci mają zapewniony dostęp w Dziekanatach i on-line. Organizacja procesu dyplomowania jest określona odpowiednimi procedurami i oceniono ją pozytywnie. Aktualne zasady dyplomowania zostały opisane w Regulaminie egzaminu licencjackiego - dyplomowego z przygotowania zawodowego licencjata zdrowia publicznego WNoZ UMB, a także Regulaminie egzaminu dyplomowego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia WNoZ UMB i zatwierdzone Uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu nr 137/2014 z 22.09.2014. Egzaminy dyplomowe przeprowadzane są zgodnie z właściwymi zasadami określonymi w Regulaminie Studiów. W czasie analizy dokumentacji egzaminu dyplomowego nie stwierdzono nieprawidłowości.

System oceniania umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych etapach, umożliwiając weryfikację efektów kształcenia studenta także w odniesieniu do odbywanych praktyk. Metody stosowane w odniesieniu do praktyk zawodowych są adekwatne do założonych efektów kształcenia. Skuteczną metodą sprawdzenia osiągnięcia efektów kształcenia jest bezpośrednia obserwacja studenta podczas zajęć.

Prace etapowe (egzaminy, zaliczenia) mają w większości przypadków dokładnie określone jednoznaczne kryteria oceniania i pozwalają na weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia.

Analiza losowo wybranych prac dyplomowych wykazała, że zakres tematyki prac dyplomowych zgodny jest z realizowanym programem, prace spełniają wymogi stawiane pracom licencjackim i magisterskim. Prace weryfikowane są pod kątem antyplagiatowym, student pisemnie oświadcza, że pracę wykonał samodzielnie. Po zapoznaniu się z wybranymi losowo pracami licencjackimi i magisterskimi ZO PKA nie miał do ocenionych prac zastrzeżeń

1.7.2.

W opinii ZO PKA dobór metod weryfikacji efektów kształcenia jest prawidłowy. Uczelnia przedstawiła jednoznaczne kryteria sprawdzania i oceniania poszczególnych efektów kształcenia. Umożliwia to monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Informacje na temat systemu oceniania na poszczególnych kursach studenci uzyskują od nauczycieli akademickich. W opinii studentów informacje podawane w sylabusach znajdują odzwierciedlenie podczas zajęć. Nauczyciele akademicy nie zmieniają zasad oceniania podczas trwania roku akademickiego. Studenci mają możliwość korzystania z egzaminu komisyjnego.

W opinii studentów wizytowanego kierunku przyjęte metody oceny osiągania efektów kształcenia są odpowiednie dla zasady sprawiedliwości i równych szans. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania.

Uczelnia ~~nie~~ posiada dokumentację potwierdzającą realizację procesu weryfikacji założonych efektów kształcenia: protokoły egzaminacyjne, indeksy, protokoły z egzaminu dyplomowego, prace dyplomowe i etapowe, karty osiągnięć studenta. Efekty kształcenia osiągnięte przez studentów w trakcie praktyk zawodowych potwierdza opiekun.

Po zapoznaniu się z dokumentacją przedmiotów zakończonych w poprzednim semestrze oraz procesem dyplomowania stwierdza się weryfikację założonych efektów kształcenia w trakcie wykorzystywania metod formujących i metod podsumowujących podczas realizacji poszczególnych form zajęć i w procesie końcowego zaliczenia przedmiotu lub w procesie dyplomowania.

Najczęściej weryfikacja założonych efektów, podczas stosowania metod formujących w procesie kształcenia, w przypadku efektów wiedzy jest realizowana podczas: wejściówek na ćwiczeniach, sprawdzaniu wiedzy w trakcie ćwiczeń, bieżącej informacji zwrotnej; w przypadku efektów umiejętności: zaliczenia poszczególnych czynności, dyskusji w czasie ćwiczeń, opisu przypadku, próby pracy, realizacji zleconego zadania, projektu, prezentacji; w odniesieniu do kompetencji społecznych podczas przedłużonej obserwacji przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego. Poszczególne efekty oceniane są bądź oddzielnie na każdym z zajęć, bądź całościowo na danym zajęciu z wystawieniem jednej oceny.

Najczęściej weryfikacja założonych efektów, podczas stosowania metod podsumowujących w procesie kształcenia, w przypadku efektów wiedzy jest realizowana podczas: egzaminu ustnego, egzaminu pisemnego, egzaminu testowego; w odniesieniu do efektów kształcenia w zakresie umiejętności: egzaminu praktycznego, realizacji zleconego zadania, projektu, prezentacji; w odniesieniu do efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych: esej, prezentacja, przedłużona obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego.

Należy nadmienić, iż ocena końcowa 80% przedmiotów skorygowana jest (w różnym stopniu w zależności od specyfiki przedmiotu) o oceny uzyskane podczas realizacji przedmiotu (ocena ćwiczeń i seminariów). Podobnie w procesie dyplomowania na końcowy wynik studiów wpływa wynik egzaminu dyplomowego i średnia z egzaminów w czasie studiów (wg algorytmu zapisanego w regulaminie procesu dyplomowania).

3. Uzasadnienie oceny

W ocenie ZO PKA koncepcja kształcenia, plany rozwoju ocenianego kierunku oraz przyporządkowanie do obszaru kształcenia, dziedzin i dyscyplin zastały przez jednostkę określone prawidłowo.

Program studiów dla ocenianego kierunku, organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia, a także uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim. Program studiów zawiera efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Uwzględnia on kształcenie zarówno teoretyczne, jak i praktyczne w trakcie praktyk zawodowych.

Dobór form kształcenia pozwala na realizację zakładanych efektów kształcenia.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku są różnorodne i wspomagają osiąganie efektów.

Program studiów zakłada co prawda umiędzynarodowienie procesu kształcenia, jednakże kadra dydaktyczna i studenci nie korzystają z możliwości wyjazdów za granicę. **Brak jest oferty zajęć w językach obcych, nie ma oferty zajęć dla studentów zagranicznych, a zajęcia z języków obcych są nieefektywne.**

Zasady i procedury rekrutacji uwzględniają zasadę równych szans w podjęciu kształcenia na

oceniającym kierunku, natomiast w przypadku studiów magisterskich nie zapewniają doboru odpowiednich kandydatów.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację przyjętych treści programowych oraz kierunkowych efektów kształcenia. Nakład pracy studenta jest oszacowany prawidłowo.

Liczba ECTS dla zajęć w kontakcie i bez kontaktu z nauczycielem akademickim na studiach licencjackich i stacjonarnych studiach magisterskich jest prawidłowa i wystarczająca do osiągnięcia właściwych kompetencji; wskazane byłoby zwiększenie liczby godzin w kontakcie z nauczycielem na niestacjonarnych studiach magisterskich-

Student ma możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Studenci mają również możliwość dobrowolnego uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Liczebność grup na ćwiczeniach jest zbyt duża.

Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość.

Uczelnia prowadzi potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia umożliwiają monitorowanie postępów i ocenę osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Uczelnia posiada pełną dokumentację potwierdzającą realizację procesu weryfikacji założonych efektów kształcenia.

Organizacja procesu dyplomowania jest prawidłowa.

4. Zalecenia

Zaleca się:

1. Weryfikację programów kształcenia z niektórych przedmiotów na studiach II stopnia, aby uniknąć powtarzania treści kształcenia oferowanych również na studiach I stopnia w ramach przedmiotów o tych samych nazwach.
2. Podjęcie działań w celu umiędzynarodowienia kształcenia, zapewnienie studentom krajowym i zagranicznym możliwości realizacji części programu kształcenia w ramach Programu ERASMUS+, poprzez przedstawienie oferty zajęć w językach obcych.
3. Rozważenie uwzględnienia postulatu studentów o wprowadzenie podziału grup studenckich na zajęciach z języka obcego zależnie od poziomu znajomości nauczanego języka, a także umożliwienie studentom udziału w wykładach/zajęciach prowadzonych w języku obcym.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy,

odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły zawodowe, tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, jak również złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Zgodnie z Raportem Samooceny Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego kierunku *zdrowie publiczne* dla studiów I i II stopnia 18 osób, w tym 6 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 12 doktorów. Minimum kadrowe dla wizytowanego kierunku studiów powinno spełniać warunki określone w § 12 ust. 1 i 3; § 14 ust 1. oraz w § 15 ust 1. rozporządzenia stanowiącego poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. W związku z powyższym do minimum kadrowego studiów I i II stopnia zespół oceniający zaliczył 18 osób (w tym 6 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 12 doktorów), gdyż mają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych związanych z wizytowanym kierunkiem studiów; każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano wizytowany kierunek studiów jest reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego.

Wskazani nauczyciele zostali zaliczeni do minimum kadrowego kierunku *zdrowie publiczne* o profilu ogólnoakademickim – studia I i II stopnia, gdyż posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów (tj.: *obszarowi nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej - dziedzina nauk medycznych: dyscyplina medycyna, dziedzina nauki o zdrowiu; a także obszarowi nauk społecznych – dziedzina nauk społecznych: dyscyplina socjologia, dziedzina nauk prawnych: dyscyplina prawo*), w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą efekty kształcenia dla tego kierunku studiów. Obszar nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej reprezentuje 16 osób – 6 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 10 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora (w tym: w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna oraz w dziedzinie nauk o zdrowiu – 8 osób, w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna – 3 osoby, w dziedzinie nauk o zdrowiu – 5 osób) zaś obszar nauk społecznych – 2 osoby ze stopniem naukowym doktora (w tym: 1 osoba w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo oraz 1 osoba w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie socjologia), co spełnia wymagania określone w §12. ust. 3 cytowanego rozporządzenia. **Zatem minimum kadrowe kierunku *zdrowie publiczne* dla studiów I i II stopnia jest spełnione**

Osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają wymogi określone w § 13 ust. 1 w/w rozporządzenia oraz w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają także wymóg określony w § 13 ust. 2 w/w rozporządzenia.

Dokumentacja, informacje zamieszczone w zintegrowanym systemie o nauce i szkolnictwie wyższym

POL-on, a w szczególności oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku dla obszaru wiodącego, dla którego określono ponad 50 % punktów ECTS tj. obszaru nauk *medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej*, do którego przyporządkowano wizytowany kierunek studiów określa § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia stanowiącego poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. Wynosi on 1:8,2 przy obowiązującym granicznym 1:60; studentów jest 148 (na studiach I stopnia – 83 studentów, na studiach II stopnia – 65 studentów), a zatem stwierdza się, iż został on spełniony.

Minimum kadrowe dla ocenianego kierunku jest stabilne, pozostające od trzech lat w takim samym składzie, bez większych zmian, które dotyczyły tylko zwiększenia liczby nauczycieli w kolejnych latach.

2.2.

Kadrę realizującą zajęcia na kierunku zdrowie publiczne, spoza minimum kadrowego, stanowi 55 nauczycieli akademickich (z wyłączeniem przedmiotów Wychowanie fizyczne, Język angielski), których dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne są w zdecydowanej większości adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Kadrę spoza minimum kadrowego, realizującą zajęcia na kierunku zdrowie publiczne na studiach I stopnia, stanowi 46 nauczycieli, w tym: 3 profesorów z dyscypliny medycyna, 8 dr hab. z dziedzina/dyscyplina: biologia medyczna 5, medycyna 1, nauki społeczne 1, psychologia 1; 19 ze stopniem doktora w dziedzinie/dyscyplinie: 12 dr n. med., 3 dr nauk o zdrowiu, ekonomia 1, nauki farmaceutyczne 1, filozofia 1, prawo 1; 4 lekarzy med.; 11 magistrów kierunku: zarządzanie -2; po 1 osobie: psychologia, stosunki międzynarodowe, europeistyka, filologia angielska, fizyka, prawo, wychowanie fizyczne, zdrowie publiczne, analityka medyczna.

Kadrę spoza minimum kadrowego, realizującą zajęcia na kierunku zdrowie publiczne na studiach stacjonarnych II stopnia, stanowi 28 nauczycieli, w tym: 2 profesorów z dyscypliny medycyna, 2 dr hab. z dziedzina/dyscyplina: medycyna 1, filozofia 1; ze stopniem doktora 13 osób: 6 dr n. med., 2 dr nauk o zdrowiu, 2 dr n. ekonom, 1 dr n. farm. 1 dr n. praw. 1 -psychologia 1 - kultura fizyczna; 2 lekarzy med. oraz 9 magistrów po ukończeniu kierunku: zarządzanie -2; po 1 osobie: informatyka, europeistyka, filologia angielska, prawo, psychologia, stosunki międzynarodowe, zdrowie publiczne.

Kadrę spoza minimum kadrowego, realizującą zajęcia na kierunku zdrowie publiczne na studiach niestacjonarnych II stopnia, stanowi 24 nauczycieli, w tym: 2 dr hab. z dziedzina/dyscyplina: medycyna 1, filozofia 1; ze stopniem doktora – 13 osób: dr n. med. - 6, dr nauk o zdrowiu - 3, nauki farmaceutyczne 1, prawo 1, pedagogika 1, kultura fizyczna 1; 1 lekarz med. oraz 8 magistrów po ukończeniu kierunku: informatyka 1, europeistyka 1, filologia angielska 1, prawo 1, psychologia 1, stosunki międzynarodowe 1, wychowanie fizyczne 2.

Struktura kwalifikacji, kompetencji dydaktycznych oraz dorobku naukowego w zdecydowanej większości kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku jest zgodna z efektami kształcenia określonymi dla tego kierunku a także z programem studiów.

Nieprawidłowa obsada dotyczy następujących przedmiotów:

- na studiach I stopnia: Żywnienie człowieka - specjalista nefrolog, Mikro-makroekonomia – mgr, stosunki międzynarodowe; Prawo ochrony własności intelektualnej – mgr, europeistyka.
- na studia II stopnia stacjonarnych: Żywnienie człowieka -specjalista nefrolog, Polityka lekowa - mgr prawa, Prawo ochrony własności intelektualnej – mgr, europeistyka.
- na studia II stopnia niestacjonarnych: Ekonomia i finansowanie ochronie zdrowia- mgr, stosunki międzynarodowe.

Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku zdrowie publiczne są specjalistami w swoich dziedzinach.

Poza reprezentacją specjalizacji w dziedzinie zdrowia publicznego i w dziedzinie epidemiologii, kadre dydaktyczną na wizytowanym kierunku stanowią nauczyciele o specjalnościach lekarskich (studia I stopnia: choroby wewnętrzne-3 lekarzy, chirurgia- 2 lekarzy, pediatria-4 lekarzy, ratownictwo medyczne – 3lekarzy; studia II stopnia: choroby wewnętrzne-4 lekarzy). Nauczyciele mają duży dorobek naukowy, prowadzą lub uczestniczą w projektach naukowych krajowych i zagranicznych. Uzupełniają swoje kwalifikacje i kompetencje zawodowe uczestnicząc w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego: kursach, szkoleniach specjalizacyjnych i stażach zagranicznych. Są współorganizatorami i organizatorami kursów, szkoleń, specjalizacji (w dziedzinie zdrowia publicznego oraz w dziedzinie epidemiologii).

6 nauczycieli, którzy nie posiadają dorobku naukowego (dwóch *dr n. hum*, dwóch *lekarzy*, *mgr /ukończony kierunek psychologia*, *mgr /ukończony kierunek prawo*) oraz 20 nauczycieli, którzy nie posiadają publikacji tematycznie związanych z prowadzonymi przedmiotami realizują zajęcia dydaktyczne (anatomia, język angielski, wychowanie fizyczne) zgodnie z posiadanym i udokumentowanym doświadczeniem zawodowym w zakresie realizowanych efektów kształcenia.

Podczas wizytacji hospitowano zajęcia realizowane na studiach stacjonarnych, odbywające się w formie wykładów, ćwiczeń oraz seminariów. Hospitowane zajęcia prowadzono zgodnie z obowiązującymi w procesie dydaktycznym zasadami. Treści kształcenia były adekwatne do rodzaju zajęć. Podczas zajęć w zależności od ich tematu korzystano z różnych metod i środków dydaktycznych. Tematyka hospitowanych zajęć była zgodna z wymaganą na kierunku Zdrowie Publiczne i wskazaną w sylabusach. Hospitowane zajęcia realizowano zgodnie z zasadami pogłębłości, receptywności i aktywnego udziału studentów, w zależności od formy zajęć. Hospitowane zajęcia oceniono pozytywnie.

2.3

Uczelnia prowadzi politykę kadrową na ocenianym kierunku wynikającą z międzyobszarowego charakteru zdrowia publicznego oraz z profilu tego kierunku, tj. profilu ogólnoakademickiego, który przewiduje realizację więcej niż 50% punktów ECTS w ramach przedmiotów, których tematyka jest zgodna z prowadzoną działalnością naukową.

Liczba punktów ECTS przedmiotów, których tematyka dotyczyła publikacji z udziałem studentów I stopnia wynosi 29, natomiast liczba punktów ECTS przedmiotów na studiach I stopnia, których tematyka dotyczyła publikacji z udziałem nauczycieli akademickich wynosi 100 ECTS .

Ponadto, w ramach tematyki przedmiotów, którym przypisano co najmniej 50% punktów ECTS (na studiach I stopnia - 55,6%) kadra dydaktyczna prowadzi działalność naukową umożliwiającą kształtowanie i przygotowanie studentów do kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej w zakresie przygotowania do badań, formułowania i analizy problemów badawczych, doboru adekwatnych metod i narzędzi badawczych oraz opracowania i prezentacja wyników.

Natomiast na studiach II stopnia, liczba punktów ECTS przedmiotów, których tematyka dotyczyła publikacji z udziałem studentów wynosi 41 (studia stacjonarne) i 47 (studia niestacjonarne). Z kolei liczba punktów ECTS przedmiotów, których tematyka dotyczyła publikacji z udziałem nauczycieli akademickich wynosi 63 ECTS na studiach stacjonarnych i 72 ECTS na studiach niestacjonarnych.

Ponadto, w ramach tematyki przedmiotów, którym przypisano co najmniej 50% punktów ECTS (na studiach II stopnia, tryb stacjonarny - 52,5% i tryb niestacjonarny - 60%) kadra dydaktyczna prowadzi działalność naukową umożliwiającą przygotowanie studentów do kompetencji społecznych niezbędnych do działalności badawczej, tj. udziału w prowadzeniu badań, bezpośredniego wykonywania prac badawczych.

O efektywności kształtowania umiejętności badawczych świadczy liczba opublikowanych 39 prac przez studentów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia w latach 2009-2015, o punktacji 210 MNiSW, IF-1,126.

Polityka kadrowa władz Uczelni i Wydziału Nauk o Zdrowiu jest zorientowana na tworzenie warunków do podnoszenia jakości kadry akademickiej oraz poziomu kształcenia.

Polityka kadrowa odznacza się dbałością, by nabór nowych pracowników zapewniał odpowiednią wymianę pokoleniową, a także działaniami na rzecz rozwoju naukowego i poprawy przygotowania dydaktycznego już zatrudnionych. Nabory są prowadzone w trybie konkursowym. Uczelnia wymaga zatrudnienia się w Uniwersytecie jako w podstawowym miejscu pracy.

Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni i na WNoZ ściśle związana jest z koniecznością zaspokojenia podstawowych celów Uczelni związanych z działalnością dydaktyczno-naukową ze szczególnym uwzględnieniem odnawialności i kształcenia nowej kadry. Nauczyciele akademicki mają obowiązek zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych. Metody realizacji polityki kadrowej, uwzględniają system wspierania rozwoju naukowego i doskonalenia kompetencji dydaktycznych w zakresie: wspierania publikacji poprzez oferty prac statutowych oraz dofinansowanie publikacji o wysokiej punktacji; stypendiów, staży krajowych i zagranicznych, dofinansowania do udziału w konferencjach krajowych i zagranicznych, dofinansowania do szkolenia krajowego i zagranicznego oraz wspierania w uzyskaniu specjalizacji.

Metodami oceny kadry dydaktycznej i tym samym kształtowania jakości procesu dydaktycznego są: ocena okresowa osób prowadzących zajęcia, badania ankietowe opinii studentów, doktorantów oraz uczestników studiów podyplomowych oraz hospitacje zajęć dydaktycznych.

Przeprowadzana ocena kadry dydaktycznej brana jest pod uwagę w przypadku awansów zawodowych oraz rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale. W przypadku uzyskania oceny negatywnej następną oceną dokonywaną jest po upływie roku. Rektor może w tej sytuacji rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy, a w przypadku dwóch kolejnych ocen negatywnych – Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim. Osoby do realizacji zajęć praktycznych zatrudnione w oparciu o umowę - zlecenie zostały dobrane w oparciu o odpowiednie „Kryteria doboru osób do realizacji zajęć praktycznych”, a osoby do realizacji praktyk zawodowych - w oparciu o odpowiednie kryteria „Kryteria doboru osób do realizacji praktyk zawodowych”.

Dobrą praktyką stosowaną w Uczelni jest promowanie kształcenia i działalności naukowej poprzez przyjmowanie gości zagranicznych; organizowanie konferencji z udziałem zagranicznych autorytetów. Pracownicy uczelni zagranicznych nie uczestniczyli w prowadzeniu zajęć na kierunku zdrowie publiczne, jak i pracownicy UMB realizujący zajęcia na kierunku zdrowie publiczne takich zajęć w uczelniach zagranicznych nie prowadzili.

2.4

Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku zdrowie publiczne prowadzi badania naukowe jednoznacznie związane głównie z obszarem nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. Zwłaszcza wśród osób z minimum kadrowego widać dominację zainteresowań naukowych z zakresu dziedziny nauk medycznych: dyscyplina medycyna oraz dziedziny nauk o zdrowiu, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku.

Kadra naukowo- dydaktyczna zatrudniona w Zakładzie Higieny i Epidemiologii realizuje m.in. problematykę badawczą dotyczącą m.in.: epidemiologii chorób cywilizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem chorób układu krążenia, etiologii tętniaków miażdżycopochodnych aorty brzusznej; oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia dzieci i młodzieży w województwie podlaskim oraz studentów uczelni białostockich; oceny zmian preferencji żywieniowych dzieci i młodzieży w województwie podlaskim oraz studentów uczelni białostockich oraz badania środowiskowe i epidemiologiczne nad rolą biopierwiastków ze szczególnym uwzględnieniem magnezu, cynku i wanadu; badania wpływu zanieczyszczenia żywności ksenobiotykami (szczególnie ołowiem i kadmem) na zdrowie ludności województwa podlaskiego i badania nad otyłością - epidemiologia, uwarunkowania socjodemograficzne, aspekty żywieniowe, czynniki ryzyka, badania nad częstością występowania chorób współistniejących z otyłością, zachowania behawioralne.

Natomiast działalność naukowo-badawczą pracowników Zakładu Zdrowia Publicznego obejmuje swym zakresem m.in.: epidemiologię chorób cywilizacyjnych, ocenę stanu zdrowia grup

demograficznych i jego uwarunkowanie, żywienie i stan odżywienia, promocję zdrowia i edukację zdrowotną, profilaktykę chorób, strategię zdrowotną, organizację i finansowanie opieki zdrowotnej oraz e-zdrowie. Natomiast publikacje jako wynik prowadzonych badań w obszarze nauk społecznych i humanistycznych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Zdrowie publiczne dotyczą czterech nauczycieli: dr hab.; filozofia - 94 publikacje, dr hab.; psychologia - 33 publikacje, dr n. prawnych; prawo - 18 publikacji, dr n. hum.; socjologia – 7 publikacji.

Prezentowana kompleksowość, różnorodność i aktualność problematyki, kierunków i metodologii badań prowadzonych w Uczelni, zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów, w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Taka intensywność badań i orientacja na otwarte problemy, blisko związane z treściami programowymi kierunku studiów, pozwala wzbogacać te treści i poprawiać atrakcyjność zajęć dla studentów ocenianego kierunku studiów.

Przyjęty program oraz stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom I stopnia osiągnięcie zakładanych efektów w odniesieniu do prowadzenia badań, obejmujących podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Problematyka ta jest realizowana w ramach przedmiotów: Wprowadzenie do metodologii badań naukowych - 40 godz., Zdrowie publiczne oparte na dowodach naukowych - 45 godz., Metody badań socjomedycznych - 30 godz., Biostatystyka - 50 godz. oraz w trakcie realizacji szeregu przedmiotów pozwalających opanować ww umiejętności, co owocowało w postaci publikacji w czasopiśmie i wystąpieniach na konferencjach i sympozjach. Natomiast przyjęty program oraz stosowane metody kształcenia na studiach II stopnia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów związanych z uczestnictwem czynnym w **prowadzeniu badań** w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z kierunkiem Zdrowie publiczne, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych. Problematyka ta jest realizowana w ramach przedmiotów (studia stacjonarne/niestacjonarne): Metodologia badań naukowych – 45/15 godz., Biostatystyka – 45/30 godz., Analiza badań epidemiologicznych – 30/00 godz. oraz w trakcie realizacji innych przedmiotów pozwalających opanować ww. umiejętności, co zostało odzwierciedlenie w postaci publikacji w czasopiśmie i wystąpieniach na konferencjach i sympozjach.

2.5

Nie ma jednoznacznych procedur przenoszenia wyników badań naukowych do programu nauczania. Są jednak widoczne w kartach przedmiotu/sylabusach i dostrzegalne na hospitowanych zajęciach czy w niektórych instrumentach weryfikacji wiedzy i umiejętności wzbogacenia treści programowych, które zapewne są skutkiem prowadzenia badań naukowych przez osoby opracowujące programy i prowadzące zajęcia.

Na studiach I stopnia bezpośrednio 12 przedmioty (16%) były związane z tematyką 11 publikacji z udziałem studentów w czasopiśmie o sumarycznej punktacji 29 punktów MNISW, np.:

- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Choroby zakaźne pod Nr 38. p.t.: *Trendy zapadalności na ostre i chroniczne zapalenie wątroby typu B według cech demograficznych w Polsce, 2005-2012*. Problemy Higieny i Epidemiologii, 2014,95,837-843. Punktacja MNiSW 7 punktów. Współautorem jest studentka .
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Biostatystyka pod Nr 48 pt. *The use of jointpoint regression analysis in the mortality study of developmental age population in the Podlaskie Voivodeship*. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric. 2014,39,53-66. Punktacja MNiSW 10 punktów. Współautorem jest studentka.

Natomiast na studiach II stopnia (tryb stacjonarny/tryb niestacjonarny) bezpośrednio 14/17 przedmiotów na 38/48 przedmiotów w programie studiów było związanych z tematyką 39 publikacji

z udziałem studentów w czasopismach o sumarycznej punktacji 210 punktów MNiSW i 1,126 IF. Ponadto z tematyką przedmiotów i tematyką badawczą kadry nauczającej wiąże się 45 streszczeń i 22 wystąpienia na konferencjach i zjazdach, których autorami lub współautorami byli studenci.

Przykładowo studia stacjonarne:

- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Epidemiologia pod Nr 43. p.t.: Perinatal mortality in urban and rural areas in Poland in 2002-2012. Przegląd Epidemiologiczny: 2014, 68, 675-679. Punktacja MNiSW - 7 punktów. Współautorem jest studentka.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Promocja zdrowia pod Nr 79. p.t.: Rola kampanii społecznych w promowaniu zachowań sprzyjających zdrowiu wśród studentów białostockich uczelni. Hygeia Public Health: 2013, 48, 500-504. Punktacja MNiSW 7 punktów. Współautorem są dwie studentki.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Epidemiologia pod Nr 63. p.t.: Breast cancer mortality in urban and rural female population in Poland in years 2002-2011. Czasopismo: Zdrowie Publiczne: 2013, 123, 273-276. Punktacja MNiSW 4 punktów. Współautorem są dwie studentki.

Przykładowo studia niestacjonarne:

- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Polityka społeczna i zdrowotna pod Nr 8. p.t.: Nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej według statusu społeczno-ekonomicznego. Czasopismo: Hygeia Public Health: 2015, 50, 383-388. Punktacja MNiSW 8 punktów. Współautorem jest studentka.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia pod Nr 17. p.t.: The computer-assisted web interview method as used in the national study of ICT use in primary healthcare in Poland - reflections on a case study. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric: 2015, 43, 137-146. Punktacja MNiSW 15.00. Współautorem jest dwoje studentów.
- publikacja związana z treściami nauczania przedmiotu Metodologia badań naukowych pod Nr 72. p.t.: Joinpoint regression analysis of potential years of life lost due to main causes of death in Poland, years 2002-2011. Studies in Logic, Grammar and Rhetoric. 2013, 35, 157-167. Punktacja MNiSW 10.00. Współautorem są dwie studentki.

Uczelnia stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia spełnia warunki odnośnie do minimum kadrowego na ocenianym kierunku zdrowie publiczne, na poziomie studiów I i II stopnia. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.

Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są w zdecydowanej większości adekwatne do realizowanego programu studiów i zakładanych efektów kształcenia. Nieprawidłowa obsada dotyczy następujących osób: specjalisty nefrologa realizującego przedmiot Żywnienie człowieka (studia I i II stopnia), mgr (stosunki międzynarodowe) realizującego przedmiot Mikro-makroekonomia (studia I stopnia) i przedmiot Ekonomia i finansowanie w ochronie zdrowia (studia II stopnia), mgr (europeistyka) realizującego przedmiot Prawo ochrony własności intelektualnej (studia I i II stopnia), mgr prawa realizującego przedmiot Polityka lekowa (studia II stopnia).

Działania w zakresie polityki kadrowej prowadzonej w Uczelni/na Wydziale są realizowane w obszarach planowania zatrudnienia i naboru pracowników, oceny i stabilizacji zatrudnienia pracowników oraz stwarzaniu warunków nie tylko do rozwoju zawodowego, ale również naukowego.

Uczelnia wspiera realizację przedsięwzięć badawczych o charakterze interdyscyplinarnym poprzez: inicjowanie i wspieranie badań naukowych podejmowanych przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych poprzez zapewnienie systemu finansowania działań prowadzonych przez poszczególnych pracowników w oparciu o środki własne, jak i pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych oraz pomoc w opiniowaniu projektów badań naukowych w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące etyki prowadzenia badań.

Uczelnia prowadzi badania naukowe, a rezultaty prowadzonych badań są wykorzystywane w procesie kształcenia na ocenianym kierunku zdrowie publiczne. Pomimo braku jednoznacznych deklaracji o takim wykorzystaniu badań wyraźne są przejawy wpływu samego uczestniczenia w badaniach i ich wyników na wzbogacanie i unowocześnianie treści programowych.

4. Zalecenia

1. Należy dokonać oceny i weryfikacji nauczycieli realizujących zajęcia na kierunku zdrowie publiczne pod kątem zgodności dorobku naukowego z zakresem realizowanych przedmiotów (Żywność człowieka – studia I i II stopnia; Prawo ochrony własności intelektualnej - studia I i II stopnia; Mikro-makroekonomia - studia I stopnia; Ekonomia i finansowanie ochronie zdrowia - studia II stopnia; Polityka lekowa - studia II stopnia).

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Cele i koncepcja kształcenia na kierunku Zdrowie publiczne zostały opracowane, z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy i perspektyw realizacji polityki zdrowotnej w regionie, przez interesariuszy wewnętrznych i powołanych przez Radę Wydziału interesariuszy zewnętrznych. Wydział Nauk o Zdrowiu współpracuje z podmiotami leczniczymi, samorządem, Podlaskim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim, Białostockim Centrum Onkologii oraz Inspekcją Sanitarną.

Studenci prowadzą programy promocji zdrowia w szkołach dot. Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem. Interesariusze zewnętrzni biorą bezpośredni i formalny udział w pracach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, w grupie roboczej dla kierunku *zdrowie publiczne*. Biorą również udział w okresowo przeprowadzanym monitorowaniu opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dostosowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Aktualnie prowadzona jest ścisła współpraca Wydziału Nauk o Zdrowiu z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizacji praktyk zawodowych, a także działalności dydaktycznej w Uczelni. Wprowadzone zmiany do programu kształcenia kierunku *zdrowie publiczne*, jako odpowiedź na zgłoszone przez Komisję Programową postulaty, świadczą

także o realnym wpływie interesariuszy na program kształcenia. Jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek prowadzi studia we współpracy z udziałem podmiotów zewnętrznych w ramach zatrudniania ich pracowników do prowadzenia zajęć dydaktycznych, a także w trakcie praktyk zawodowych.

Podpisane umowy i porozumienia pozwalają jednostce skutecznie osiągać założone efekty kształcenia i zapewniają dobrą jakość kształcenia praktycznego w warunkach rzeczywistych dla przyszłej pracy zawodowej.

3. Uzasadnienie

W wizytowanej jednostce współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma miejsce. Koncentruje się ona głównie na procesie realizacji praktyk zawodowych, jest również realizowana jest w ramach struktur WSZJK. Współpraca jest sformalizowana. W procesie kształcenia i ocenie efektów kształcenia bezpośredni udział biorą interesariusze zewnętrzni, z których część jest którzy są jednocześnie dydaktykami pracującymi w uczelni.

4. Zalecenia

Zaleca się rozwijanie form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w celu pełnego dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólniakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

4.1.

Baza dydaktyczna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku składa się z zakładów nauk podstawowych (teoretycznych), zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku uczelni (*Collegium Universum, Collegium Novum, Collegium Pathologicum*), obejmuje 13 sal wykładowych.

Główny budynek Wydziału Nauk o Zdrowiu mieści się w nowoczesnym Centrum Dydaktyczno-Naukowym WNoZ. W budynku mieszczą się: pomieszczenia administracyjne, dziekanat, zespół sal wykładowych (1 sala wykładowa 200-osobowa i 3 sale wykładowe 100-osobowe), sala rad wydziału

oraz 13 sal seminaryjnych (30-osobowe), 12 jednostek naukowo-dydaktycznych.

Natomiast jednostki naukowo-dydaktyczne Wydziału Nauk o Zdrowiu obejmują (realizujące kształcenie na kierunku Zdrowie publiczne - podkreślone):

- 18 zakładów: Zakład Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Zakład Farmakologii Doświadczalnej, Zakład Fonoaudiologii Klinicznej i Logopedii, Zakład Higieny i Epidemiologii, Zakład Medycyny Klinicznej, Zakład Medycyny Ratunkowej i Katastrof, Zakład Medycyny Rodzinnej i Pielęgniarstwa Środowiskowego, Zakład Medycyny Wieku Rozwojowego i Pielęgniarstwa Pediatricznego, Zakład Neurologii Inwazyjnej, Zakład Patomorfologii Ogólnej, Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego, Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej, Zakład Radiologii Dziecięcej, Zakład Statystyki i Informatyki Medycznej, Zakład Technologii i Towaroznawstwa Żywności, Zakład Dietetyki i Żywienia Klinicznego, Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Zintegrowanej Opieki Medycznej

- 7 klinik: Klinika Alergologii i Chorób Wewnętrznych, Klinika Geriatrii, Klinika Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka, Klinika Neurologii i Rehabilitacji Dziecięcej, Klinika Rehabilitacji, Klinika Rehabilitacji Dziecięcej z Ośrodkiem Wczesnej Pomocy Dzieciom Upośledzonym „Dać Szanse”, Klinika Medycyny Ratunkowej Dzieci, **1 studium** - Studium Filozofii i Psychologii Człowieka, - 2 samodzielne pracownie: Samodzielna Pracownia Diagnostyki Układu Oddechowego i Bronchoskopii, Samodzielna Pracownia Rehabilitacji Narządu Wzroku.

Przedmioty z zakresy nauk podstawowych jak: Anatomia, Biochemia, Biofizyka, Fizjologia, Język angielski, Toksykologia oraz Moduł propedeutyka medycyny realizują Zakłady i Kliniki Wydziału lekarskiego wyposażone w standardzie kształcenia na kierunku lekarskim daleko wykraczającym potrzeby nauczania odpowiednich przedmiotów na kierunku Zdrowie publiczne. Przedmiot: Mikrobiologia z immunologią realizowany jest na Wydziale farmaceutyczny również w standardzie infrastruktury zakładu daleko wykraczającym potrzeby kierunku Zdrowie publiczne.

Ponadto w strukturze jednostek Wydziału Nauk o Zdrowiu UMB, prowadzących zajęcia na kierunku zdrowie publiczne, znajdują się pracownie naukowo-badawcze:

Zakład Higieny i Epidemiologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

— Pracownia Analityczna

Zakład Zdrowia Publicznego

— Pracownia Organizacji w Ochronie Zdrowia

— Pracownia Polityki Społecznej i Zdrowotnej

— Pracownia Prawa Medycznego

— Pracownia Promocji Zdrowia i Edukacji Zdrowotnej

— Pracownia Zarządzania w Ochronie Zdrowia

— Pracownia Ekonomiki Zdrowia

Zakład Patologii Ogólnej

— Pracownia Immunohistochemiczna

— Pracownia Mikroskopii Elektronowej

— Pracownia Mikroskopii Konfokalnej

— Pracownia Cytologiczna

— Pracownia Histopatologiczna

Zakład Położnictwa, Ginekologii i Opieki Położniczo-Ginekologicznej

— Pracownia EMG- Biofeedback`U Nietrzymania Mocz

— Pracownia Opracowywania I Przechowywania Materiału Biologicznego

Klinika Alergologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

— Pracownia Badań Czynnościowych i Laboratorium Naukowo- Badawcze

Uczelnia dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów i osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia, tj. bazą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki kierunku studiów zdrowie publiczne o profilu ogólnoakademickim oraz trybu studiowania i prowadzonych badań naukowych, w tym:

- liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeń, pracowni specjalistycznych i

komputerowych oraz liczba stanowisk w poszczególnych salach jest dostosowana do liczby studentów

- pomieszczenia dydaktyczne - sale wykładowe, / sale ćwiczeń i seminaryjne wyposażone są w odpowiadający współczesnym wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i inny sprzęt dydaktyczny gwarantujący prawidłową realizację treści kształcenia i osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Uczestnicy spotkań z ZOPKA pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną. Również z ich punktu widzenia pozwala ona na właściwą realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

4.2

Studenci mają możliwość korzystania z Biblioteki UMB, która aktualnie w swoich zbiorach posiada blisko 130 tys. woluminów książek, ponad 50 tys. czasopism oraz 8 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych. Poza źródłami drukowanymi, Biblioteka zapewnia dostęp do wielu baz bibliograficznych i pełnotekstowych, w tym do 15 tys. czasopism elektronicznych.

Uczelnia zapewnia dostęp do: zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki; biblioteki wyposażonej w księgozbiór związany z kierunkiem studiów i obejmujący, aktualne pozycje wskazane jako literatura podstawowa i uzupełniająca dla poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach wizytowanego kierunku studiów, w liczbie egzemplarzy zapewniającej studentom swobodny dostęp.

Dodatkowo biblioteka posiada naukowe czasopisma medyczne, czasopisma popularnonaukowe, prasę codzienną oraz wydawnictwa o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. W zasobach znajdują się również druki dawne.

Informacje o zasobach biblioteki są udostępniane za pomocą katalogów online. Biblioteka jest skomputeryzowana, dysponuje nowoczesnym sprzętem do powielania materiałów bibliotecznych i wdraża nowoczesne techniki w zakresie upowszechnia i dystrybucji informacji elektronicznej.

Użytkownicy Biblioteki mają też dostęp do książek elektronicznych na platformie IBUK Libra i library i Interaktywnego atlasu anatomicznego Netter 3D. Ponadto biblioteka zapewnia pracownikom i studentom dostęp do Journal Citation Reports (JCR). JCR umożliwia ocenę danego czasopisma w oparciu o zawarte w bazie współczynniki, a głównie o wskaźnik IMPACT FACTOR (IF).

W elektronicznych bazach naukowych użytkownicy mogą korzystać z kilku tysięcy czasopism naukowych. Czasopisma elektroniczne są dostępne nie tylko na komputerach w bibliotece, jak i w całej sieci akademickiej, a także na komputerach domowych.

Biblioteka dysponuje salą multimedialną, w której prowadzone są zajęcia z zakresu efektywnego przeszukiwania baz elektronicznych. Ponadto biblioteka przygotowuje filmy instruktażowe i instrukcje ułatwiające efektywne przeszukiwanie baz.

W ocenie ZO PKA pozycje udostępniane w bibliotece są zgodne z obowiązkową i zalecaną literaturą, potwierdzili to również uczestnicy spotkań z ZOPKA.

4.3

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu na kierunku zdrowie publiczne nie jest prowadzone kształcenie na odległość w związku z tym kryterium to nie było poddawane ocenie

3. Uzasadnienie oceny

Baza dydaktyczna Uczelni zapewnia odpowiednie warunki do prawidłowej realizacji deklarowanych efektów kształcenia na kierunku zdrowie publiczne, zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych - liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, jest dostosowana do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na ocenianym kierunku studiów, czytelnicy wyposażonej w czasopisma w zakresie nauczanych dyscyplin.

Liczba stanowisk zapewniająca dostęp studentom do Internetu/Wirtualnej Biblioteki Nauki jest wystarczająca. Godziny otwarcia biblioteki i czytelnia umożliwiają korzystanie z księgozbioru studentom wszystkich form kształcenia.

Na kierunku zdrowie publiczne nie jest prowadzone kształcenie na odległość

4. Zalecenia

Brak zaleceń

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Studenci mają bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi i pozytywnie oceniają kontakt z prowadzącymi zajęcia, z którymi mogą się również spotkać w ramach konsultacji indywidualnych. Wymiar konsultacji jest adekwatny do ich potrzeb. Ponadto istnieje możliwość kontaktowania się z nauczycielami akademickimi drogą elektroniczną. Uczestnicy spotkania z ZOPKA jednoznacznie stwierdzili, że materiały udostępniane studentom przez wykładowców są pomocne w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia.

Studenci mogą ubiegać się o świadczenia przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe zasady opisuje *Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*. Wnioski stypendialne są rozpatrywane przez Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną, których skład zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, w większości stanowią studenci. Zdaniem studentów uczestniczących w spotkaniu z ZOPKA system stypendialny jest przejrzysty, a w przypadku trudności mogą liczyć na pomoc pracowników administracyjnych. *Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku* został ustalony w porozumieniu z Samorządem Studenckim, a jego przepisy są zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

Studenci mają możliwość składania skarg do dziekana poprzez specjalnie utworzony adres e-mail oraz bezpośrednio. Uczestnicy spotkania z ZOPKA zwrócili uwagę, że czasem informacje dotyczące rozwiązywania zgłaszanych spraw są odwołane, a jako przykład podali złożenie grupowej skargi na wykładowcę. Zdaniem studentów sprawa ta trwa od grudnia. Jednakże w trakcie wizyty ZOPKA otrzymał informację, że pisemna skarga od studentów wpłynęła dopiero w kwietniu 2016r i jest

obecnie rozpatrywana a pełną informację o wynikach rozpoczętego postępowania wyjaśniającego studenci otrzymają bezpośrednio po zakończeniu postępowania przez władze Wydziału.

5.2.

Studenci mają możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus + oraz wymianie krajowej w ramach programu mobilności studenckiej MOSTUM. Uniwersytet Medyczny zawarł umowy z uczelniami zagranicznymi z: Niemiec, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Francji, Belgii, Węgier, Rumunii, Czech, Słowacji, Turcji, Litwy i Estonii.

Studenci mają wiedzę na temat możliwości uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, wiedzą czym jest program Erasmus+ oraz jakie muszą spełnić warunki, by wziąć w nim udział. Uczestnicy spotkania z ZO nie brali udziału w wymianach międzynarodowych i nie są tym zainteresowani. Ich zdaniem programy nauczania zdrowia publicznego z programami kierunków pokrewnych na uczelniach zagranicznych, pokrywają się w nieznacznym stopniu, co wpływa na ilość różnic programowych, które muszą być uzupełnione po powrocie.

5.3.

W ramach Wydziału Nauk o Zdrowiu działa 19 kół naukowych. Członkowie kół naukowych organizują konferencje naukowe i warsztaty, prowadzą badania naukowe oraz publikują ich rezultaty, przygotowują akcje charytatywne, a także sami biorą udział w wydarzeniach organizowanych przez inne ośrodki akademickie w kraju. Studenci obecni na spotkaniu z ZOPKA zgłaszali uwagi odnośnie finansowania działalności kół naukowych, które głównie opiera się na wspieraniu wyjazdów na konferencje naukowe w kraju i zagranicą. Zdaniem studentów brakuje tzw. „grantów studenckich” na uczelni, które mogłyby wspierać projekty i badania naukowe prowadzone przez członków kół naukowych. Ponadto uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na brak pomieszczenia w budynku Wydziału przeznaczonego na użytkowanie dla członków kół naukowych. Studenci mają również możliwość zaangażowania się w działalność Samorządu Studentów, który dysponuje własnym pomieszczeniem wyposażonym w niezbędny sprzęt biurowy. Ponadto Samorząd Studentów otrzymuje finansowanie w postaci stałego budżetu.

Na Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku funkcjonuje Biuro Karier, którego głównym zadaniem jest organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie kompetencji studentów. Ponadto Biuro Karier oferuje poradnictwo zawodowe, pomoc w poszukiwaniu ofert pracy, staży oraz praktyk, a także pomoc dotyczącą dalszego kształcenia i doskonalenia umiejętności.

5.4.

Studenci niepełnosprawni mają możliwość ubiegania się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W ramach Uczelni funkcjonuje Biuro Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Studenci mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie m.in. zorganizowania dodatkowych zajęć z przedmiotów sprawiających trudność wynikającą z niepełnosprawności, pomocy psychologa czy też mają możliwość uzyskania na czas studiów sprzętu ułatwiającego uczenie się zgodnie z potrzebą.

W Bibliotece Głównej zostało utworzone stanowisko komputerowe dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone w urządzenia czytające i powiększające tekst drukowany, klawiaturę z dużymi klawiszami w wersji kolorowej oraz kolorowy powiększalnik ekranowy.

Baza lokalowa jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek, w którym prowadzone są zajęcia został wyposażony w dźwigi szybkie, podjazdy oraz toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

5.5.

Uczestnicy spotkania z ZOPKA zgodnie stwierdzili, że mają swobodny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów i procedurami ich toku, w tym także o programach kształcenia. Wszelkie informacje publikowane są w formie komunikatów na stronie internetowej uczelni oraz na

tablicach w budynku jednostki. W razie odwołania przez nauczycieli akademickich zajęć lub konsultacji, zgodnie z opinią studentów obecnych na spotkaniu z ZOPKA, informacje o tym są podawane w sposób zwyczajowy na stronie internetowej, wraz z wyznaczonym terminem odpracowania zajęć, a także przez starostów poszczególnych roczników.

Z opinii studentów prezentowanych na spotkaniu wynika, że mogą oni liczyć na pomoc pracowników administracyjnych w każdej sprawie, która sprawia im trudność bądź jest niejasna, bez względu na to czy sprawa dotyczy procesu dydaktycznego, czy też systemu pomocy materialnej. Uczestnicy spotkania z ZOPKA pozytywnie ocenili obsługę administracyjną.

3. Uzasadnienie

Jednostka zapewnia studentom możliwość otrzymania stypendiów, pomoc związaną z procesem dydaktycznym, a także wejściem na rynek pracy oraz podnoszeniem własnych kompetencji. Studenci pozytywnie oceniają kontakt z wykładowcami, z którymi mogą również spotkać się w ramach indywidualnych konsultacji. Jednostka opracowała system zgłaszania skarg, jednak nie jest on w pełni sprawny, o czym świadczy występujący czasami brak informacji zwrotnej dla studentów. Studenci w ramach ocenianego kierunku mają możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej Erasmus oraz krajowej MOSTUM. Studenci otrzymują wsparcie od jednostki w rozwijaniu kontaktów ze środowiskiem akademickim, otoczeniem społecznym oraz kulturalnym działającym w regionie. Studenci niepełnosprawni mają zapewnione wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, dzięki któremu mogą brać pełny udział w procesie kształcenia. Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Studenci posiadają dostęp do informacji dotyczących programów kształcenia oraz procedur toku studiów.

4. Zalecenia

1. Zaleca się stworzenie przejrzystych procedur składania i rozpatrywania skarg studentów.
2. Należy rozważyć zreorganizowanie sposobu finansowania działalności kół naukowych, a także możliwość przeznaczania pomieszczenia w budynku wydziału na potrzeby członków kół naukowych.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości

kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena:

w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku wprowadzony został uchwałą Senatu nr 4/2012, a następnie zmodyfikowany w 2012 i 2014 roku (uchwała Senatu nr 102/2012 z dnia 19.11.2012 r. oraz uchwała Senatu nr 34/2014 z dnia 27.03.2014 r. W wizytowanej Uczelni od 2012 roku funkcjonuje Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia podporządkowane Prorektorowi ds. Studenckich, które koordynuje prace związane z polityką informacyjną Uczelni w zakresie jakości kształcenia. Biuro zostało powołane na mocy Uchwały Senatu nr 70/2012 z dnia 27.09.2012 r.

Zgodnie z określoną w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku strukturą organizacyjną zadania związane z realizacją systemu zarządzania jakością kształcenia realizowane są przez: Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły i Komisje do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na poszczególnych wydziałach, Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biuro Karier, Współpracujące jednostki i gremia uczelniane, w tym Komisje Senackie i Wydziałowe. W pracach powyższych gremiów uczestniczą przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, którzy mają realny wpływ na proces kształcenia.

Obszarami działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia są: ocena i weryfikacja procesu projektowania dydaktyki (efekty i programy kształcenia) z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przegląd realizacji procesu kształcenia oraz systemu oceniania studentów i doktorantów, przegląd środków wspomagających proces kształcenia, analiza wniosków z przeglądu jakości kształcenia, wdrażanie działań naprawczych, publikowanie informacji, dotyczących systemu.

Podstawowym celem Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest: stałe doskonalenie jakości procesu kształcenia i warunków jego realizacji, inicjowanie i wspieranie innowacji dydaktycznych, ocena systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, w tym działań wspierających mobilność studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, monitorowanie zasad rekrutacji kandydatów na studia, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, badanie rynku pracy w celu dostosowania oferty edukacyjnej.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest zbiorem zarządzeń Rektora i uchwał Senatu. W dokumentach tych zawarte są ogólne zasady i procedury oceny poszczególnych obszarów jakości kształcenia. Podstawowymi narzędziami oceny są: raporty, analizy, sprawozdania, cykliczne przeglądy programów kształcenia, proces ankietyzacji, hospitacje, arkusze ocen. Z powyższych dokumentów wynika, iż jakość kształcenia, w tym czynniki wspomagające proces kształcenia podlegają systematycznemu przeglądowi, którego wnioski są przedstawiane Dziekanowi, Rektorowi i Senatowi. Formalnie określono procedurę badania systemu, a zatem raport zbiorczy z przeglądu jakości kształcenia dla Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia sporządza Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia do dnia 30 czerwca. Komisja następnie przeprowadza analizę danych i przedstawia podsumowanie pracy Wydziałowego Zespołu i wnioski Komisji, zawierające propozycje działań doskonalących system jakości kształcenia,

Radzie Wydziału w raporcie końcowym z przeglądu jakości kształcenia do dnia 30 września. Po zatwierdzeniu raportu przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia do dnia 30 października. Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia przygotowuje raport podsumowujący, który obejmuje analizę działalności Wydziałowych Zespołów i Wydziałowych Komisji oraz zadań własnych Uczelnianego Zespołu, a następnie przedstawia go Rektorowi i Senatowi Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku do dnia 30 grudnia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym realizowana na szczeblu Uczelni i jednostki jest zrozumiała i przejrzysta.

6.1.1 Realizowane efekty kształcenia w ramach kierunku *zdrowie publiczne* zostały zatwierdzone przez Senat Uczelni Uchwałą nr 74/2015 z dn. 29.06.2015 r. Program kształcenia, w tym efekty kształcenia powstały w oparciu o zasady dotyczące tworzenia, zatwierdzania i doskonalenia programu kształcenia, które opracowano w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Formalne uregulowania zapewniają udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie projektowania i zmian efektów kształcenia, programu kształcenia oraz koncepcji kształcenia. Źródłem informacji do doskonalenia programu kształcenia są coroczne, systematyczne przeglądy programu kształcenia dokonywane przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Przegląd obejmuje ocenę i weryfikację procesu projektowania dydaktyki z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, a także weryfikację harmonogramów zajęć w odniesieniu do planów studiów. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych odbywa się poprzez reprezentację w Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, w ramach którego działa grupa robocza w obrębie kierunku *zdrowie publiczne*. W skład osobowy grupy roboczej wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów oraz *pięciu* interesariuszy zewnętrznych (m.in. dyrektor SSE w Białymstoku, Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku). Nauczyciele akademicy oraz studenci, jako interesariusze wewnętrzni zostali włączeni do prac Komisji Programowej, mają także swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Ponadto Samorząd studencki pełni rolę opiniodawczą programu kształcenia. W przypadku interesariuszy zewnętrznych okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Aktualnie prowadzona jest ścisła współpraca Wydziału Nauk o Zdrowiu z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizacji praktyk zawodowych, a także działalności dydaktycznej w Uczelni. Istotnym źródłem wiedzy w określaniu efektów kształcenia są wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, jak również uwagi i sugestie kadry dydaktycznej czynnej zawodowo. W związku z powyższym uznać należy, iż udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w kształtowaniu efektów kształcenia, w tym programu kształcenia jest zapewniony pod względem formalnym i merytorycznym. Wprowadzone zmiany do programu kształcenia kierunku *zdrowie publiczne*, jako odpowiedź na zgłoszone przez Komisję Programową postulaty świadczą także o realnym wpływie interesariuszy na program kształcenia. Do najważniejszych modyfikacji programu z punktu widzenia projektowania i zmian w efektach kształcenia należy zaliczyć: na studiach I stopnia od cyklu kształcenia 2013/2014 podzielono przedmiot *Propedeutyka medycyny* na siedem szczegółowych przedmiotów tworzących moduł *Propedeutyka medycyny*; od cyklu kształcenia 2015/2016 na studiach I i II stopnia wzbogacono treści efektów kształcenia tak, aby wszystkie efekty kierunkowe posiadały odniesienie do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej oraz dodatkowo do obszaru nauk społecznych; na I roku wprowadzono przedmiot do wyboru *Antropologia Filozoficzna i filozofia polityki* realizowany w wymiarze 30 godzin. Na poziomie studiów II stopnia od cyklu kształcenia 2014/2015 wprowadzono przedmioty takie jak: *Wychowanie fizyczne oraz Wykład monograficzny, Język angielski specjalistyczny*. Zgodnie z postulatem studentów studiów II stopnia zwiększono całkowity wymiar godzin na I roku studiów kosztem godzin II roku w celu zmniejszenia obciążenia studentów w

okresie pisania pracy magisterskiej. Ponadto dokonano przeniesienia przedmiotu *Podstawy pedagogiki* na II rok, a przedmiot *Analiza badań epidemiologicznych* z II roku na I rok, ponieważ wiedza z tego przedmiotu okazała się być bardziej przydatna i wykorzystywana przy opracowywaniu zagadnień związanych z pracą dyplomową. Studenci mają możliwość uczestniczenia w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości kształcenia poprzez udział swoich przedstawicieli w Senacie Uczelni oraz Radzie Wydziału. Liczba studentów w tych organach jest zgodna z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ponadto reprezentanci studentów znajdują się w każdej kierunkowej grupie roboczej wchodzącej w skład Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Przedstawiciele studentów mają możliwość zgłaszania swoich uwag w czasie posiedzeń powyższych gremiów, a także w momencie przedstawiania opinii Samorządu Studentów na temat planu i programu kierunku. Opinie te zostały przedstawione ZOPKA podczas wizytacji i wyrażały pozytywną ocenę.

6.1.2

Poziom osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest systematycznie monitorowany. WSZJK przewiduje procedurę jego oceny. Przyjęte mierniki ilościowe i jakościowe zostały określone nieformalnie przez Dziekana Wydziału. Do wglądu Zespołu PKA podczas wizytacji przedłożono sprawozdanie Dziekana dotyczące oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu za rok akademicki 2014/2015. Podstawą oceny były: analiza wyników prac etapowych, zaliczeniowych w postaci kolokwium, referatów, esejów, jak i egzaminacyjnych; konsultacja z kierunkowym opiekunem praktyk zawodowych; wybiórcza weryfikacja prac dyplomowych; analiza rynku pracy i opinia pracodawców w zakresie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwentów; opinie nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku *zdrowie publiczne*, szczególnie osób stanowiących minimum kadrowe. Ocena realizacji efektów kształcenia dokonywana jest systematycznie i kompleksowo, ponadto raz w roku Dziekan Wydziału, jako przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia prezentuje jej wyniki na posiedzeniu Rady Wydziału- do wglądu Zespołu PKA przedłożono stosowny protokół z dn. 21.09.2015 r. W ocenie Zespołu PKA na podstawie przeprowadzonych analiz zasadna wydają się identyfikacja efektów kształcenia, które nie zostały w pełni osiągnięte lub w przypadku których zdiagnozowano trudność w ich osiągnięciu, ważnym elementem oceny jest także wskazanie potencjalnych przyczyn i propozycji działań wspierających i podnoszących poziom osiągnięcia efektów kształcenia.

WSZJK zawiera mechanizmy pozwalające na samoocenę przez studentów poziomu osiągnięcia przez nich efektów kształcenia, gdyż ankieta ewaluacyjna zawiera pytanie dotyczące oceny przydatności zdobytej wiedzy i umiejętności podczas wykładów, ćwiczeń i seminariów w osiągnięciu efektów kształcenia zdefiniowanych w sylabusie danego przedmiotu.

Jednym z elementów systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni jest weryfikacja miejsc odbywania praktyk zawodowych oraz opiekuna praktyk, których wybór opiera się o jasno sformalizowane kryteria. Sprawdzane są także uzyskiwane przez studentów efekty kształcenia. W ramach WSZJK jednostka wdrożyła procedurę dotyczącą wybiórczej weryfikacji prac dyplomowych, mającą na celu sprawdzenie czy nadzór opiekuna i recenzenta są właściwie sprawowane. W wyniku przeglądu prac dyplomowych nie formułowano uwag i zaleceń dla opiekunów, recenzentów, gdyż nie wykazał on nieprawidłowości wymagających podjęcia działań doskonalących.

Z rozmowy z opiekunami praktyk wynika, iż wdrożony system weryfikacji jest dostatecznie restrykcyjny, stąd nie ma potrzeby przeprowadzania dodatkowych wizytacji jednostek, w których realizowane są praktyki w ramach kierunku *zdrowie publiczne*. Monitorowanie założonych efektów kształcenia odbywa się poprzez: analizę dokumentacji, programów studiów, w tym planów studiów, sylabusów i harmonogramów zawartych na stronach internetowych poszczególnych jednostek dydaktycznych przez Wydziałowe Zespoły ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz

wybiórczą weryfikację danych w porównaniu z wynikami hospitacji niektórych zajęć dydaktycznych, a także analizę wyników ankiet zajęć dydaktycznych. Studenci mają możliwość oceny w czasie wypełniania ankiety ewaluacyjnej czy wiedzę i umiejętności zdobyte podczas zajęć uważają za przydatne w osiąganiu efektów kształcenia (opisanych w sylabusie) z danego przedmiotu.

6.1.3

Weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia dokonuje nauczyciel akademicki. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę kompleksowej i systematycznej oceny metod realizacji oraz form weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studentów wizytowanego kierunku studiów. Studenci, jako interesariusze wewnętrzni mają możliwość dokonania oceny stosowanych form i metod. Narzędziem wykorzystywanym w ramach WSZJK, umożliwiającym ocenę zgodności przyjętej formy realizacji efektów kształcenia z sylabusem przedmiotu jest hospitacja zajęć dydaktycznych, a także przegląd programu dokonywany przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz przegląd prac etapowych. Uzyskane wyniki z oceny pozwoliły na stwierdzenie, iż przyjęte formy realizacji oraz weryfikacji efektów kształcenia są trafne w stosunku do zakładanych efektów kształcenia. Ponadto ich różnorodność świadczy o tym, że umożliwiają skuteczne sprawdzenie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

W celu czuwania nad wykrywaniem i zapobieganiem plagiatów prowadzona jest analiza prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym Plagiat.pl., co potwierdziła analiza wybranych losowo akt osobowych studentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2014/2015. System oceniania prac egzaminacyjnych oraz zaliczeniowych wynika z *Regulaminu studiów I stopnia, II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku* i determinuje on sposób weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia oraz sposób uczenia się studentów.

6.1.4

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia określa procedury dotyczące zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Uczelnia podjęła działania w tym zakresie zatwierdzając przez Senat Uczelni Regulaminy potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku przez podstawowe jednostki organizacyjne Uczelni- Uchwała Nr 55/2015 z dnia 29 maja 2015 roku. Regulamin potwierdzania efektów uczenia się przez Wydział Nauk o Zdrowiu stanowi załącznik nr 4 powyższej uchwały. W regulaminie określono: zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, zakres kompetencji osób i gremiów odpowiedzialnych za przeprowadzenie postępowania wraz z wymaganą dokumentacją. Dotychczas na wizytowanym kierunku studiów nie potwierdzano efektów w trybie powyższej procedury. Potwierdzanie efektów uczenia się zostało objęte wewnętrznym systemem.

6.1.5

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku monitoruje kariery zawodowe absolwentów. Monitoring jest realizowany przez Biuro Karier bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz po roku, 3 i 5 latach. W badaniu ankietowym pozyskuje się informacje od absolwentów na temat aktualnej sytuacji zawodowej na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia, a także przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań stawianych przez rynek pracy. Wyniki badań gromadzone są w formie raportu i upowszechniane Prorektorowi ds. Studenckich, Dziekanowi Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Poszczególne grupy robocze Wydziałowego Zespołu analizują uzyskane dane do analizy, której wyniki zamieszczane są w raporcie sporządzonym dla Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu. Grupa robocza kierunku *zdrowie publiczne*, działająca w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i

Doskonalenia Jakości Kształcenia otrzymała z Biura Karier do analizy raporty z pierwszego i drugiego etapu monitoringu, przeprowadzonego w 2014 i 2015 roku. Otrzymane informacje wskazują, iż w odniesieniu do kierunku *zdrowie publiczne* niewielka grupa respondentów uczestniczyła w badaniu, z tego tylko nieliczne osoby zaproponowały zmiany w programie kształcenia, które zasadniczo dotyczyły konieczności praktycznego podejścia kadry podczas realizowanych tematów. Zdecydowana większość ankietowanych absolwentów była usatysfakcjonowana poziomem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji stwierdzając, że zrealizowany program kształcenia pozwolił na osiągnięcie niezbędnych efektów kształcenia do podjęcia pracy zawodowej. Grupa robocza kierunku zdecydowała, iż nie wnosi propozycji zmian do programu kształcenia na kierunku *zdrowie publiczne*, gdyż w wyniku monitoringu losów zawodowych absolwentów uzyskano nieliczne opinie na temat programu.

6.1.6

Polityka kadrowa na Wydziale Nauk o Zdrowiu prowadzona jest w oparciu o wyniki z narzędzi stosowanych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Znaczącą rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących kadry odgrywa ocena okresowa nauczycieli akademickich oraz proces ankietyzacji wśród studentów, dotyczący oceny pracowników naukowo- dydaktycznych, a także kadry wspierającej proces kształcenia. WSZJK przewiduje również procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych, której wyniki są elementem oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich. W ramach działań zwyczajowo przyjętych corocznie Kierownik Zakładu wraz z Dziekanem Wydziału dokonują kompleksowego przeglądu obsady zajęć dydaktycznych oraz minimum kadrowego, struktury zatrudnienia, dorobku naukowego, kwalifikacji dydaktycznych kadry, a także doświadczenia zawodowego, zdobytego poza Uczelnią pod kątem adekwatności do realizowanego programu kształcenia. Przegląd ma na celu sprawdzenie czy przydzielone zajęcia są zgodne z kwalifikacjami i kompetencjami osób je prowadzących oraz czy kadra posiada dorobek naukowy w obszarach wiedzy, odpowiadającym obszarom kształcenia wskazanym dla kierunku *zdrowie publiczne*. Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych została określona w Regulaminie, który wskazuje, iż podlegają jej wszystkie rodzaje zajęć dydaktycznych. Zajęcia prowadzone przez osoby ze stażem pracy co najmniej 5 lat hospitowane są na własną prośbę. Ponadto hospitacje przeprowadzane są obligatoryjnie przy uzyskaniu oceny negatywnej w ponad 50% ankiet, wypełnianych w danym roku akademickim przez studentów po zakończeniu cyklu zajęć z przedmiotu. Przy czym hospitacja jest przeprowadzana w przypadku, gdy w ankietyzacji wzięło udział 50% uprawnionych, z którymi dana osoba prowadziła zajęcia w weryfikowanym roku akademickim. Przedłożony podczas wizytacji raport zbiorczy z hospitacji za rok akademicki 2014/2015 wskazuje, iż przeprowadzone hospitacje na Wydziale Nauk o Zdrowiu nie dotyczyły zajęć prowadzonych przez samodzielnych pracowników naukowo- dydaktycznych. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie przeprowadzanej przez Uczelnię oraz Wydziałową Komisję ds. Oceny Kadry na podstawie kryteriów określonych w Statucie Uczelni oraz Zarządzeniu Rektora. Wyniki oceny kadry dydaktycznej brane są pod uwagę w przypadku awansów zawodowych oraz przy ocenie rozwoju zawodowego i naukowego nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale. Wyniki z oceny okresowej samodzielnych nauczycieli akademickich przekazywane są Dziekanowi Wydziału przez Przewodniczącą Uczelnianej Komisji ds. Oceny Kadry. W przypadku oceny okresowej nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora wyniki są upowszechniane przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Kadry, które otrzymuje Dziekan Wydziału, Kierownik Zakładu oraz Dział Spraw Pracowniczych. Wyniki z ankietyzacji studentów, hospitacji zajęć dydaktycznych oraz oceny okresowej nauczycieli akademickich wykorzystywane są podczas przeglądu obsady dydaktycznej, ale

także stanowią podstawę do awansowania, nagradzania i podwyższania wynagrodzenia, co więcej do rozwiązania umowy. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia wdrożono procedurę oceny kadry wspierającej proces kształcenia. Prowadzone badanie dotyczy oceny jakości obsługi Dziekanatu Wydziału Nauk o Zdrowiu, w tym terminów realizacji i załatwienia spraw, godzin urzędowania oraz kultury osobistej pracowników. W roku akademickim 2014/2015 zebrano 200 ankiet od studentów wszystkich kierunków Wydziału Nauk o Zdrowiu, natomiast wyniki oceny wypadły na ogół pozytywnie. Jako główne problemy studenci zgłosili długi termin załatwiania spraw oraz godziny urzędowania Dziekanatu, które nie odpowiadały w pełni ich potrzebom. W ramach działań doskonalących zorganizowano spotkanie Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu z Dziekanem i Kierownikiem Dziekanatu podczas którego przedyskutowano możliwości poprawy działalności administracji. Relacje z pracownikami administracji pozytywnie ocenili także absolwenci wizytowanego kierunku studiów w ramach monitorowania ich karier zawodowych.

6.1.7

Ocena nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów odbywa się za pomocą elektronicznej ankiety. Studenci mają możliwość oceny nauczycieli w cyklicznych ankietach ewaluacyjnych, w ramach których anonimowo oceniają formy zajęć oraz prowadzących wszystkie odbyte moduły. Studenci obecni na spotkaniu z ZOPKA zwrócili uwagę na problemy techniczne występujące w czasie wypełniania ankiet np. okresowy brak możliwości zalogowania się do systemu. Wyniki zbiorcze prezentowane są na posiedzeniach Rady Wydziału. Procedura ankietyzacji służy podnoszeniu jakości zajęć dydaktycznych oraz wspiera prowadzenie polityki kadrowej Uczelni. Wyniki ankiety w szczególności służą okresowej ocenie nauczycieli akademickich, jako jedno z kryteriów branych pod uwagę podczas identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia, a także w ocenie jakości systemu opieki dydaktycznej i naukowej. Na podstawie ankietyzacji podejmowane są działania kontrolne, naprawcze i doskonalące jakość prowadzonych zajęć poprzez uruchamianie procesu hospitacji. Wyniki ankietyzacji zawierające ocenę pracowników naukowo- dydaktycznych stanowią główne kryterium podczas wyłaniania i nagradzania najlepszych nauczycieli akademickich. Ponadto są także uwzględniane w corocznym przeglądzie obsady zajęć dydaktycznych. Sposób gromadzenia, analizowania i upowszechniania wyników z ankietyzacji można uznać za właściwy. W ramach działań doskonalących podjęto starania mające na celu zwiększenie liczby wypełnianych ankiet przez studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu poprzez cyklicznie organizowane od roku ak. 2014/2015 spotkania Koordynatorów grup roboczych ze starostami poszczególnych lat, będącymi przedstawicielami studentów wizytowanego kierunku studiów. W ramach przyjętych metod aktywizacji studentów do wypełniania ankiet przeprowadzono kampanię informacyjno- promocyjną na oficjalnym profilu społecznościowym Wydziału, stronach internetowych Uczelni i Wydziału, nawiązano kontakty ze studentami za pośrednictwem Wirtualnego Dziekanatu. . Na podstawie dotychczas uzyskanych informacji z ankiet nie wprowadzano zmian do programu kształcenia.

6.1.8

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę oceny zasobów materialnych, środków wsparcia dla studentów, zasobów bibliotecznych i ich dostępności, co potwierdziły przeprowadzone w trakcie wizytacji rozmowy, a także przedłożona do wglądu dokumentacja. W ramach WSZJK raz w roku dokonywana jest analiza wyposażenia wspomagającego proces kształcenia oraz zasobów bibliotecznych przez Dyrektora Biblioteki. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych co najmniej raz w roku sprawdzają dostosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym dostępu do obiektów Uczelni. Dostęp do Biblioteki, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz jakość księgozbioru oceniane

są także przez powołaną w tym celu Komisję hospitującą Bibliotekę na czele z Przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Do wglądu Zespołu PKA przedłożono stosowne sprawozdanie z oceny, sporządzone z dniem 11.09.2015 r., z którego wynika, iż Biblioteka w ograniczonym stopniu jest przystosowana do obsługi studentów niepełnosprawnych poprzez zbyt wąskie wejście. Zwrócono uwagę, iż efektem poprzedniego przeglądu było utworzenie stanowiska komputerowego przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych. W wyniku aktualnej oceny zalecono działania naprawcze, które zrealizowano poprzez zakupy mające na celu doposażenie Biblioteki w powiększalnik Read Desk, klawiaturę Bigkeys LX, powiększalnik ekranowy PRISMA PC, Zoom Text Mag Reader. Warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych podlegają ocenie podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, jak również w ankiecie ewaluacyjnej, przeprowadzanej wśród studentów, które w roku ak. 2014/2015 wypadły na ogół pozytywnie. W kwestiach związanych z zasobami materialnymi Uczelni, wsparciem studentów oraz z zasobami bibliotecznymi studenci wypowiadają się poprzez Samorząd studencki, przedstawicieli w Radzie Wydziału, Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jak również podczas cyklicznie organizowanych spotkań z opiekunami lat. W ramach ogólnouczelnianej ankiety studenci oceniają system opieki dydaktycznej i naukowej. Pytania zamieszczone w arkuszu ankiety dotyczą: możliwości korzystania z pracowni i laboratoriów w celach naukowych i dydaktycznych poza czasem przeznaczonym na zajęcia dydaktyczne (np. w trakcie realizacji prac badawczych, kół naukowych); korzystania z konsultacji z osobą prowadzącą zajęcia poza czasem przeznaczonym na zajęcia dydaktyczne; konsultacji z Opiekunem roku, Prodziekanem ds. Studenckich, Dziekanem w sprawach związanych z tokiem studiów; z Pełnomocnikiem Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w sprawach związanych z jakością kształcenia; składania skarg i uwag, dotyczących organizacji pracy w jednostkach, w których odbywają się zajęcia, w tym sposobu kształcenia oraz pracy kadry dydaktycznej. Ocena systemu wsparcia studentów jest dobrowolna i anonimowa, odbywa się raz w roku akademickim w formie elektronicznej. W wyniku dokonania oceny bazy materialnej, w tym infrastruktury dydaktycznej, stwierdzono, że zajęcia dydaktyczne realizowane na kierunku zdrowie publiczne w salach dydaktycznych, wykładowych, zapewniają realizację zakładanych efektów kształcenia. Pozytywnie oceniono wsparcie studentów poprzez Biuro Karier, studenckie koła naukowe oraz oferowane wsparcie materialne. Podjęte działania doskonalące dotyczyły: zakupu dodatkowych podręczników do Biblioteki z dziedziny nauk o zdrowiu. Sale dydaktyczne doposażono w sprzęt komputerowy oraz projektory multimedialne. Zalecono również bieżące naprawy sprzętu znajdującego się w posiadaniu Wydziału.

6.1.9

W ramach WSZJK podejmowane są działania mające na celu sprawdzenie czy przyjęty sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest właściwy. Za powyższe odpowiada Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia powołane przez Rektora Zarządzeniem nr 49/2012 z dnia 18.10. 2012 r., które zgodnie z przydziałem kompetencji koordynuje prace związane z **polityką informacyjną** Uczelni w zakresie WSZJK, **udziela informacji** związanych z monitorowaniem jakości kształcenia m.in. poprzez stronę internetową Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, **organizuje szkolenia** dla pracowników Uczelni z zakresu zarządzania jakością, upowszechnia informacje oraz wyniki z monitorowania jakości kształcenia poszczególnym grupom interesariuszy, w tym Prorektorowi ds. Studenckich oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Informacje dotyczące WSZJK, w tym analizy wniosków z przeglądu jakości kształcenia na Wydziale gromadzone są w formie raportów, sprawozdań i protokołów sporządzanych przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

6.1.10

Uczelnia zapewnia właściwy dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. W ramach WSZJK wypracowano narzędzie umożliwiające systematyczną i kompleksową ocenę dostępu studentów do informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Podczas badania stwierdzono, iż efekty kształcenia, szczegółowe plany i harmonogramy studiów są umieszczone do ogólnego wglądu dla studentów i pracowników na stronie internetowej Wydziału. Strona zawiera także niezbędne informacje na temat terminów zjazdów, treści i zasad zaliczania poszczególnych przedmiotów, opiekunów lat, regulaminy egzaminów dyplomowych, wzory podań, wszelkie regulaminy i formularze związane z pisaniem pracy dyplomowej, pomocą materialną. W ramach podjętych działań doskonalących uruchomiono bezpośredni kontakt email z Dziekanem ds. Studentów-dziekanwnoz@umb.edu.pl. Kierownicy Zakładów zostali zobligowani do zamieszczenia i aktualizowania informacji w gablotach jednostek oraz ewentualnie umieszczenia ich na stronach internetowych jednostek, dotyczących realizacji zajęć (podawana jest: tematyka zajęć, liczba godzin, forma zajęć, literatura obowiązkowa i zalecana, wymagania, warunki zaliczenia). W ramach zakładów wprowadzono także obowiązek podania studentom godzin konsultacyjnych wszystkich pracowników.

6.2.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości jest kompleksowy, obejmuje wszystkie elementy procesu kształcenia. Powołane zostały odpowiednie struktury organizacyjne systemu, które realizują poszczególne zadania. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest realizowana zarówno na szczeblu Wydziału jak i Uczelni, zakres kompetencji poszczególnych pozwala na kompleksową i odpowiednią realizację zadań. Ocenie podlegają wszystkie elementy procesu kształcenia: ocena i weryfikacja oferty kształcenia, warunków realizacji kształcenia, systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej studentów, monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Działania prowadzone w ramach systemu są systematyczne i dokumentowane. Zapewniony jest udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni wchodzi w skład gremiów WSZJK. Źródłem danych są wyniki ankiet studenckich, sugestie i uwagi kadry dydaktycznej czynnej zawodowo, wyniki hospitacji. Opracowane i stosowane w ramach systemu narzędzia są adekwatne dla uzyskiwania danych do analiz. W większości są one skuteczne w wychwytywaniu nieprawidłowości i uzyskane dzięki nim wyniki pozwoliły na wdrażanie działań naprawczych. Na podstawie działania systemu zmodyfikowano program kształcenia, zmodyfikowano i wzbogacono treści efektów kształcenia, wprowadzono nowe przedmioty do programu studiów. Niepełną skuteczność działania WSZJK w wychwytywaniu nieprawidłowości stwierdzono jednak w zakresie programu kształcenia (powtarzanie treści na studiach I i II stopnia) oraz braku systemowej i kompleksowej oceny kadry za pomocą hospitacji zajęć dydaktycznych (niewielka ilość hospitowanych zajęć, brak hospitacji zajęć prowadzonych przez samodzielnych pracowników). Wyniki analiz są prezentowane na posiedzeniu Rady Wydziału, są dostępne dla studentów i nauczycieli akademickich. Podejmowane przez władze Wydziału działania naprawcze są skuteczne i pozytywnie oceniane przez społeczność akademicką.

3. Uzasadnienie

Interesariusze wewnętrzni mają wpływ na projektowanie efektów kształcenia, programu kształcenia. W powyższym procesie zapewniony jest także udział otoczenia społeczno-gospodarczego. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach gremiów Wydziałowych jak i ogólnouczelnianych, studenci mogą się wypowiedzieć w anonimowych ankietach ewaluacyjnych. Stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia jest monitorowany i stanowi istotny element wdrożonego w Uczelni systemu. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie

kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. W ramach WSZJK dokonuje się kompleksowej oceny przyjętych metod realizacji i weryfikacji efektów kształcenia. Realizowane są także działania mające na celu zapobieganie plagiatom poprzez analizę prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym. Mając na uwadze zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych objęto je dodatkowym nadzorem. Losy zawodowe absolwentów są monitorowane, a zatem pozyskuje się opinie absolwentów w zakresie oceny efektów kształcenia pod kątem ich przydatności na rynku pracy. Ocena jakości kadry oraz prowadzona przez jednostkę polityka kadrowa opierają się na wynikach z narzędzi stosowanych w ramach WSZJK. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje również ocenę kadry wspierającej proces kształcenia. Narzędziem stosowanym w ramach WSZJK, mającym na celu zapewnienie właściwej jakości zajęć dydaktycznych są ich hospitacje. Zasady hospitacji wymagają doskonalenia. Ocena jakości kadry realizującej proces kształcenia dokonywana przez studentów prowadzona jest w sposób kompleksowy i umożliwia regularne monitorowanie przez nich jakości procesu dydaktycznego. WSZJK obejmuje ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i środków wsparcia studentów, co więcej posiada wypracowane narzędzie oceny przyjętych zasad gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, jak również dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

4. Zalecenia

Mając na uwadze politykę jakości, wdrożenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia umożliwiającego systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, należy zwrócić uwagę na:

- analizę wyników z monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, która powinna umożliwić identyfikację trudności w osiąganiu efektów kształcenia oraz podejmowanie działań wspierających i podnoszących poziom ich osiągnięcia;
- kompleksowe stosowanie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych, której aktualnie nie stosuje się wobec samodzielnych pracowników naukowo- dydaktycznych.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Jednostka prawidłowo identyfikuje swoje mocne i słabe strony programu kształcenia a także szanse i zagrożenia wynikające z uwarunkowań zewnętrznych.

W kontekście przeprowadzonej oceny przez ZO PKA na szczególne podkreślenie zasługują:

- Pozytywna ocena działalności naukowej prowadzonej na Wydziale, zaangażowanie w nią studentów i posiadanie kategorii A w ocenie parametrycznej.
- Mocną stroną Wydziału są posiadane uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu co pozytywnie wpływa na rozwój naukowy własnej kadry dydaktycznej.
- Prowadzenie kształcenia na Wydziale na trzech poziomach sprzyja pozyskiwaniu własnej wyszkolonej kadry naukowo-dydaktycznej .
- Jednostka dobrze współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jest dobrze rozpoznawana w regionie.
- Słabą stroną działalności jest niskie umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku zdrowie publiczne oraz niedostateczna promocja osiągnięć Wydziału. Stwarza to, identyfikowane przez władze Wydziału, zagrożenia spadku liczby kandydatów na ten kierunek studiów oraz ogranicza możliwości wprowadzenia oferty kształcenia w języku angielskim.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk Wydziału należą:

- działalność WSZJK, która po identyfikacji niedociągnięć przynosi bezpośredni efekt bieżącego wdrażania programów naprawczych,
- docenianie przez Wydział wartości współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i dostosowywanie oferty kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Małgorzata Krawczyk - Kuliś